

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДСНС УКРАЇНИ В ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТІ

ПРАКТИЧНИЙ ПОРАДНИК
для створення та функціонування
ланок об'єднаних територіальних
громад Одеської територіальної
підсистеми єдиної державної
системи цивільного захисту

м. Одеса 2018

Практичний порадник для створення та функціонування ланок об'єднаних територіальних громад Одеської територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту

Розроблено під керівництвом начальника Головного управління ДСНС України в Одеській області генерал-майора служби цивільного захисту **ФЕДОРЧАК Віктора Васильовича**.

Рецензенти:

ПІКУЛЬ Олександр Васильович – помічник начальника Головного управління ДСНС України в Одеській області, генерал-майор служби цивільного захисту.

КРИЦЬКИЙ Олександр Іванович – заступник начальника Головного управління ДСНС України в Одеській області з реагування на надзвичайні ситуації та застосування сил, полковник служби цивільного захисту.

ГАЛАК Андрій Валентинович – начальник управління організації заходів цивільного захисту Головного управління ДСНС України в Одеській області, полковник служби цивільного захисту.

Розробник:

Харчевська Любов Іванівна – головний фахівець відділу планування заходів цивільного захисту управління організації заходів цивільного захисту Головного управління ДСНС України в Одеській області, старший лейтенант служби цивільного захисту.

ЗМІСТ

	ст.
ПЕРЕДМОВА	3
1. СИСТЕМА ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ.....	5
2. ПОРЯДОК УТВОРЕННЯ ЛАНКИ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ПІДСИСТЕМИ ЄДИНОЇ ДЕРЖАВНОЇ СИСТЕМИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ.....	7
3. ЗАВДАННЯ ЛАНКИ ОБ'ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ПІДСИСТЕМИ ЄДИНОЇ ДЕРЖАВНОЇ СИСТЕМИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ ТА РЕЖИМИ ЇЇ ФУНКЦІОНУВАННЯ....	11
4. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ОБ'ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ЩОДО ПОБУДОВИ СИСТЕМИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ.....	16
5. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ КОМІСІЇ З ПИТАНЬ ТЕХНОГЕННО-ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТА НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ.....	17
6. СИЛИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ ЛАНКИ ОБ'ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ.....	20
7. УТВОРЕННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ МІСЦЕВОЇ ПОЖЕЖНОЇ ОХОРОНИ	29
8. ЗАХИСТ НАСЕЛЕННЯ І ТЕРИТОРІЙ ВІД НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ.....	37
ДОДАТКИ	
1. Примірний перелік документів з питань цивільного захисту, що розробляються органами місцевого самоврядування.....	83
2. Варіанти організаційно-розпорядчих документів щодо утворення ланки об'єднаної територіальної громади територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту.....	87

ПЕРЕДМОВА

Чи можна впевнено дбати про розвиток громади, не забезпечивши її безпеку?

В Україні відбувається реформування місцевого самоврядування та децентралізація влади, що передбачають передачу більшості повноважень і ресурсів на рівень територіальних громад. Відповідно до вимог чинного законодавства має бути побудована проста і логічна система місцевого самоврядування, здатна забезпечити комфортне та безпечне життя громадян.

Саме тому одним із основних заходів реформування адміністративно-територіального устрою країни є побудова такої системи захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій, яка спроможна забезпечити безпеку людини. Важливою складовою реалізації зазначеної мети є забезпечення створення місцевої системи цивільного захисту, керівником якої є голова громади.

Відповідно до ст. 6 Закону України «Про місцеве самоврядування України» первинним суб'єктом місцевого самоврядування, основним носієм його функцій і повноважень є територіальна громада села, селищ, міста.

В частині третій ст. 36 Закону України «Про місцеве самоврядування України» йдеться про те, що одним із повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад є організація та участь у здійсненні заходів пов'язаних з цивільним захистом на відповідній території.

Одеська область – особливий регіон з точки зору природної та техногенної небезпеки.

Проаналізувавши природно-техногенну обстановку в Одеській області, встановлено, що для населення і території всіх, без винятку, об'єднаних територіальних громад існує загроза виникнення надзвичайних ситуацій техногенного, природного, соціального та воєнного характеру усіх рівнів (державного, регіонального, місцевого та об'єктового).

На території Одеської області розташовано 936 потенційно-небезпечних об'єктів, з них:

- 27 хімічно-небезпечних;
- 1 радіаційно-хімічно небезпечний;
- 1 радіаційно небезпечний;
- 35 гідродинамічної безпеки;
- 871 вибухопожежонебезпечний.

Зміст цього poradnika відображає питання щодо організації цивільного захисту в об'єднаних територіальних громадах. У ньому містяться пропозиції як виконати завдання цивільного захисту на практиці, зразки типових документів, варіанти рішень, алгоритми дій місцевих рад і їх виконавчих органів.

Це видання буде корисним керівному складу і фахівцям органів місцевого самоврядування, які займаються практичною реалізацією положень законодавства щодо організації та здійснення заходів цивільного захисту.

Практичний poradnik не є нормативним документом, він відображає позиції авторів та їх рекомендації щодо реалізації заходів цивільного захисту в об'єднаних територіальних громадах.

1. СИСТЕМА ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ

➤ **Цивільний захист** - це функція держави, спрямована на захист населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій шляхом запобігання таким ситуаціям, ліквідації їх наслідків і надання допомоги постраждалим у мирний час та в особливий період (ст. 4 Кодексу цивільного захисту України).

Надзвичайна ситуація (далі – НС) – обстановка на окремій території чи суб'єкті господарювання на ній або водному об'єкті, яка характеризується порушенням нормальних умов життєдіяльності населення, спричинена катастрофою, аварією, пожежею, стихійним лихом, епідемією, епізоотією, епіфітотією, застосуванням засобів ураження або іншою небезпечною подією, що призвела (може призвести) до виникнення загрози життю або здоров'ю населення, великої кількості загиблих і постраждалих, завдання значних матеріальних збитків, а також до неможливості проживання населення на такій території чи об'єкті, провадження на ній господарської діяльності (ст. 2 Кодексу цивільного захисту України).

Цивільний захист України у мирний час здійснюється відповідно до Кодексу цивільного захисту, а в особливий період та з метою підготовки до нього – з урахуванням особливостей, визначених законодавством про оборону, мобілізацію та правовий режим воєнного стану (ст. 19 Закону України «Про оборону України»).

➤ **Особливий період** - період, що настає з моменту оголошення рішення про мобілізацію (крім цільової) або доведення його до виконавців стосовно прихованої мобілізації чи з моменту введення воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях та охоплює час мобілізації, воєнний час і частково відбудовний період після закінчення воєнних дій (ст. 1 Закону України «Про оборону України»).

Забезпечення реалізації державної політики у сфері цивільного захисту здійснюється єдиною державною системою цивільного захисту, яка складається з функціональних і територіальних підсистем та їх ланок.

Єдина державна система цивільного захисту (далі – ЄДС ЦЗ) – сукупність органів управління, сил і засобів центральних та місцевих органів виконавчої влади, виконавчих органів рад, підприємств, установ та організацій, які забезпечують реалізацію державної політики у сфері цивільного захисту (п. 2 Постанови КМУ від 9 січня 2014 р. № 11).

Забезпечення реалізації державної політики у сфері цивільного захисту в межах області, відповідно до вимог чинного законодавства, здійснюється територіальною підсистемою ЄДС ЦЗ, до складу якої, зокрема входять ланки, що утворюються органами місцевого самоврядування (ст. 10 Кодексу цивільного захисту України) (рис. 1).

Рис.1. Структура територіальної підсистеми ЄДС ЦЗ.

2. ПОРЯДОК УТВОРЕННЯ ЛАНКИ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ПІДСИСТЕМИ ЄДИНОЇ ДЕРЖАВНОЇ СИСТЕМИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Для спроможності захищати своє населення і території від надзвичайних ситуацій техногенного, природного, соціального і воєнного характеру об'єднаним територіальним громадам (далі – ОТГ) пропонується здійснити наступні кроки:

Перший крок – створення місцевого самоврядування ОТГ.

Після виборів голови і депутатів ради ОТГ та старост сіл та селищ рішенням ради створюється її виконавчий комітет, у складі якого передбачається управління (відділ, сектор, фахівець) з питань цивільного захисту.

Структурний підрозділ з питань цивільного захисту виконавчого комітету міської (селищної, сільської) ради є постійно діючим органом управління цивільного захисту ланки територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту, на який покладаються завдання з підготовки проектів рішень ради ОТГ щодо створення системи цивільного захисту ОТГ.

Вид структурного підрозділу з питань цивільного захисту (управління, відділ, сектор або фахівець) рекомендується визначити, враховуючи рівень техногенного навантаження на відповідній території. Граничну чисельність структурного підрозділу з питань цивільного захисту визначає міський (селищний, сільський) голова у межах відповідних бюджетних призначень.

У разі, якщо з визначеними завданнями здатна впоратись одна уповноважена особа, тоді такий структурний підрозділ не створюють, а призначають посадову особу.

Рекомендується, щоб координацію роботи структурного підрозділу (посадової особи) з питань цивільного захисту виконавчого комітету міської (селищної, сільської) ради, з урахуванням повноважень та обов'язків, здійснювалась заступником голови ОТГ – керівником її виконавчого комітету.

Другий крок – створення Ланки ОТГ територіальної підсистеми ЄДС ЦЗ.

Юридичною підставою для створення ланки територіальної підсистеми в ОТГ є частина **2 ст. 19 Кодексу цивільного захисту**, де визначені повноваження органів місцевого самоврядування у сфері цивільного захисту, зокрема **«забезпечення виконання завдань створеними ними ланками територіальних підсистем»**.

На законній підставі органами місцевого самоврядування ОТГ повинні створювати ланки ОТГ територіальної підсистеми ЄДС ЦЗ (далі – Ланки ОТГ).

У межах своїх повноважень Ланки ОТГ мають ті самі завдання, що і вся система цивільного захисту в державі.

Таким чином, **Ланки ОТГ** – це система цивільного захисту ОТГ, на яку покладаються завдання щодо запобігання надзвичайним ситуаціям, реагування на них та ліквідація наслідків при їх виникненні.

Безпосереднє керівництво діяльністю територіальної підсистеми, її ланок здійснюється посадовою особою, яка очолює орган, що створив таку підсистему, ланку.

До складу ланки ОТГ входять:

постійно діючий орган управління цивільним захистом – структурний підрозділ (департамент, управління, відділ, відділення, сектор) з питань цивільного захисту, який утворюється у складі виконавчого органу відповідної ради;

координаційний орган управління цивільним захистом – комісія з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій;

сили цивільного захисту – аварійно-рятувальні служби, формування цивільного захисту (в тому числі добровільні), спеціалізовані служби цивільного захисту, пожежно-рятувальні підрозділи (частини) добровільні формування цивільного захисту;

засоби цивільного захисту – захисні споруди цивільного захисту, засоби індивідуального захисту, прилади радіаційної і

хімічної розвідки та дозиметричного контролю, місцеві матеріальні резерви, засоби зв'язку та оповіщення.

системи цивільного захисту суб'єктів господарювання (далі - СГ) – органи управління СГ з питань ЦЗ, об'єктових сил цивільного захисту та засобів цивільного захисту.

На рис.2, представлено структуру, яка пропонується для організації цивільного захисту об'єднаної територіальної громади.

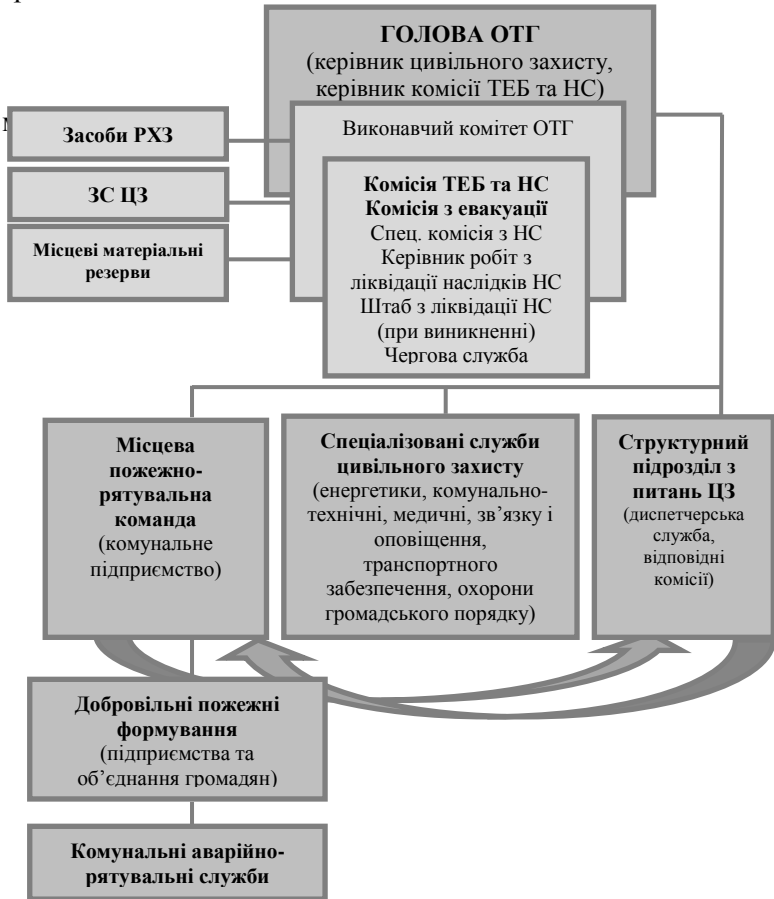

Рис.2. Структура організації цивільного захисту об'єднаної територіальної громади.

Третій крок – реальне наповнення складових Ланки ОТГ.

Структурний підрозділ з питань цивільного захисту створює проекти рішень ради, які приймаються на сесіях ради ОТГ, а саме:

➤ про створення місцевої комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій і затвердження положення про цю комісію;

➤ про створення комісії з питань евакуації;

➤ про призначення керівника робіт з ліквідації наслідків можливої надзвичайної ситуації місцевого рівня;

➤ про створення сил цивільного захисту Ланки ОТГ та затвердження положень про них (спеціалізованих служб цивільного захисту, аварійно-рятувальних служб, формувань цивільного захисту, місцевої та добровільної пожежної охорони, добровільних формувань цивільного захисту);

➤ про затвердження Положення про спеціальну комісію з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру місцевого рівня;

➤ про створення засобів цивільного захисту Ланки ОТГ (захисні споруди цивільного захисту, засоби радіаційного і хімічного захисту);

➤ про створення фінансових і матеріальних резервів для запобігання надзвичайних ситуацій та ліквідації їх наслідків;

➤ про створення фінансових і матеріальних резервів для запобігання надзвичайним ситуаціям та ліквідації їх наслідків;

➤ створення пунктів управління.

Четвертий крок – створення інших документів з питань цивільного захисту Ланки ОТГ згідно наказу Державної служби України з надзвичайних ситуацій від 12.07.2016 № 336 «Про затвердження Примірнього переліку документів з питань цивільного захисту, що розробляються центральними і місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, суб'єктами господарювання».

3. ЗАВДАННЯ ЛАНКИ ОБ'ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ПІДСИСТЕМИ ЄДИНОЇ ДЕРЖАВНО СИСТЕМИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ ТА РЕЖИМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ

Залежно від масштабів і особливостей надзвичайної ситуації, що прогнозується або виникла, в межах конкретної ОТГ встановлюється один із таких режимів функціонування Ланки:

- повсякденного функціонування;
- підвищеної готовності;
- надзвичайної ситуації;
- надзвичайного стану.

В умовах нормальної виробничо-промислової, радіаційної, хімічної, сейсмічної, гідрологічної, гідрометеорологічної, техногенної та пожежної обстановки та за відсутності епідемій, епізоотій, епіфітотій Ланка функціонує в режимі повсякденного функціонування.

Підставами для тимчасового введення на території ОТГ **режиму підвищеної готовності** для Ланки є загроза виникненню надзвичайної ситуації місцевого рівня.

Підставами для тимчасового введення на території ОТГ **надзвичайної ситуації** для Ланки є виникнення надзвичайної ситуації, що класифікується як надзвичайна ситуація місцевого рівня.

Рівень надзвичайної ситуації визначається відповідно до Порядку класифікації надзвичайних ситуацій за їх рівнями, затвердженого постановою КМУ від 24.03.2004 №368.

Режим підвищеної готовності та **режим надзвичайної ситуації** на території ОТГ для Ланки вводиться рішенням ради ОТГ.

У разі введення режимів підвищеної готовності або надзвичайної ситуації регіонального чи державного рівня для Одеської територіальної підсистеми або для ЄДС ЦЗ в цілому, розпорядженням голови Одеської обласної державної

адміністрації або Кабінетом Міністрів України, Ланки ОТГ виконують завдання, які визначені Кодексом для ЄДС ЦЗ.

У період дії надзвичайного стану, у разі його введення Указом Президента України на території України чи окремо у Одеській області, Ланка ОТГ функціонує відповідно до вимог Кодексу ЦЗ та за урахуванням особливостей, що визначаються згідно Законом України «Про правовий режим надзвичайного стану» та іншими нормативно-правовими актами.

В особливий період Ланка ОТГ функціонує відповідно до Кодексу ЦЗ та за урахуванням особливостей, що визначаються згідно Законів України «Про правовий режим воєнного стану», «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію», а також іншими нормативно-правовими актами.

Основними завданнями, що виконуються Ланками ОТГ, є:

1) у режимі повсякденного функціонування:

забезпечення спостереження, гідрометеорологічного прогнозування та здійснення контролю за станом навколишнього природного середовища та небезпечних процесів, що можуть призвести до виникнення надзвичайних ситуацій на потенційно небезпечних об'єктах, об'єктах підвищеної небезпеки і прилеглих до них територіях, а також на територіях, на яких існує загроза виникнення геологічних та гідрогеологічних явищ і процесів;

забезпечення здійснення планування заходів цивільного захисту;

здійснення цілодобового чергування пожежно-рятувальних підрозділів;

розроблення і виконання цільових та науково-технічних програм запобігання виникненню надзвичайних ситуацій і зменшення можливих втрат;

здійснення планових заходів щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій, забезпечення безпеки та захисту населення і територій від таких ситуацій, а також заходів щодо підготовки до дій за призначенням органів управління та сил цивільного захисту;

забезпечення готовності органів управління та сил цивільного захисту до дій за призначенням;

організація підготовки фахівців цивільного захисту, підготовка керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів щодо цивільного захисту, навчання населення діям у разі виникнення надзвичайних ситуацій;

створення і поновлення матеріальних резервів для запобігання виникненню надзвичайних ситуацій, ліквідації їх наслідків;

організація та проведення моніторингу надзвичайних ситуацій, визначення ризиків їх виникнення;

підтримання у готовності автоматизованих систем централізованого оповіщення про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій.

2) у режимі підвищеної готовності:

здійснення оповіщення органів управління та сил цивільного захисту, а також населення про загрозу виникнення надзвичайної ситуації та інформування його про дії у можливій зоні надзвичайної ситуації;

формування оперативних груп для виявлення причин погіршення обстановки та підготовки пропозицій щодо її нормалізації;

посилення спостереження та контролю за гідрометеорологічною обстановкою, ситуацією на потенційно небезпечних об'єктах, території об'єкта підвищеної небезпеки та/або за його межами, території, на якій існує загроза виникнення геологічних та гідрогеологічних явищ і процесів, а також здійснення постійного прогнозування можливості виникнення надзвичайних ситуацій та їх масштабів;

уточнення (у разі потреби) планів реагування на надзвичайні ситуації, здійснення заходів щодо запобігання їх виникненню;

уточнення та здійснення заходів щодо захисту населення і територій від можливих надзвичайних ситуацій;

приведення у готовність наявних сил і засобів цивільного захисту, залучення у разі потреби додаткових сил і засобів.

3) у режимі надзвичайної ситуації:

здійснення оповіщення органів управління та сил цивільного захисту, а також населення про виникнення надзвичайної ситуації та інформування його про дії в умовах такої ситуації;

призначення керівника робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації та утворення у разі потреби спеціальної комісії з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації;

визначення зони надзвичайної ситуації;

здійснення постійного прогнозування зони можливого поширення надзвичайної ситуації та масштабів можливих наслідків;

організація робіт з локалізації і ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, залучення для цього необхідних сил і засобів;

організація та здійснення заходів щодо життєзабезпечення постраждалого населення;

організація та здійснення (у разі потреби) евакуаційних заходів;

організація і здійснення радіаційного, хімічного, біологічного, інженерного та медичного захисту населення і територій від наслідків надзвичайної ситуації;

здійснення безперервного контролю за розвитком надзвичайної ситуації та обстановкою на аварійних об'єктах і прилеглих до них територіях;

інформування органів управління цивільного захисту та населення про розвиток надзвичайної ситуації та заходи, що здійснюються.

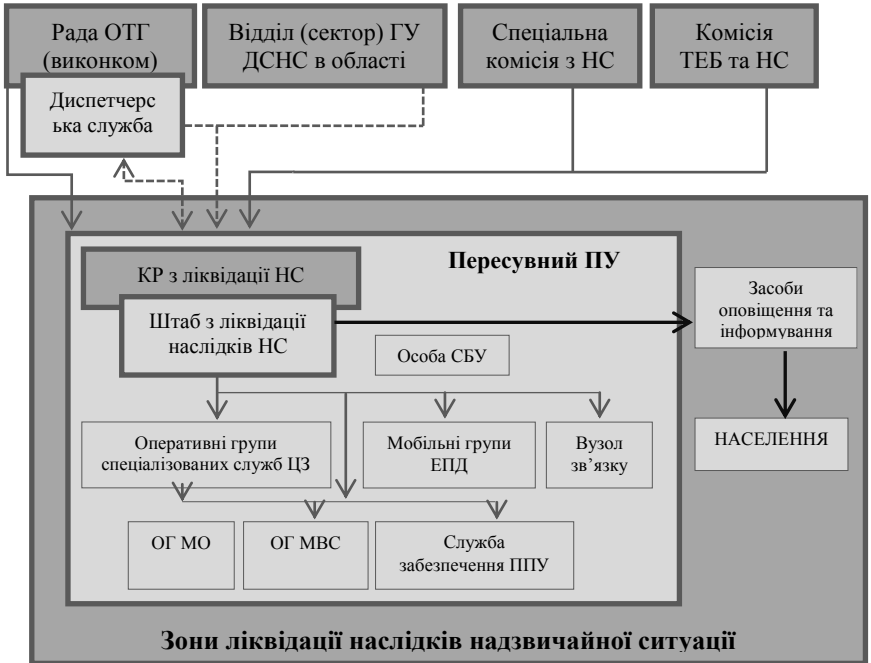

Рис.3. Органи управління при реагуванні на НС місцевого рівня.

ГУ ДСНС – Головне управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій;

КР – керівник робіт;

ОГ МВС – оперативна група Міністерства внутрішніх справ;

ЕПД – експертна психологічна допомога;

ОГ МО – оперативна група Міністерства оборони

4. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ОБ'ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ЩОДО ПОБУДОВИ СИСТЕМИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Частиною другою ст. 19 Кодексу цивільного захисту України чітко визначено повноваження та посилено роль органів місцевого самоврядування щодо реалізації заходів цивільного захисту населення і протидії надзвичайним ситуаціям.

Враховуючи, що на місцевому рівні постійно виникають різного роду небезпеки, пов'язані із стихійними лихами, аваріями, пожежами, які завдають великої матеріальної шкоди та призводить до людських жертв, для їх ефективного та швидкого реагування об'єднаним територіальним громадам, перш за все, рекомендується організувати виконання таких основних завдань:

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ КОМІСІЇ З ПИТАНЬ ТЕХНОГЕННО-ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТА НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ (СПЕЦІАЛЬНОЇ КОМІСІЇ – ЗА ПОТРЕБИ)

РЕАГУВАННЯ НА НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ

ОПОВІЩЕННЯ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

УКРИТТЯ НАСЕЛЕННЯ У ЗАХИСНИХ СПОРУДАХ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

ОРГАНІЗАЦІЯ ЕВАКУАЦІЙНИХ ЗАХОДІВ

ІНЖЕНЕРНИЙ ЗАХИСТ ТЕРИТОРІЇ

ОРГАНІЗАЦІЯ РАДІАЦІЙНОГО, ХІМІЧНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ І ТЕРИТОРІЇ

МЕДИЧНИЙ, БІОЛОГІЧНИЙ І ПСИХОЛОГІЧНИЙ ЗАХИСТ, ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САНІТАРНОГО ТА ЕПІДЕМІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ НАСЕЛЕННЯ

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ НАСЕЛЕННЯ

ФІНАНСОВЕ ТА МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХОДІВ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ ОТГ

КЕРІВНИЦТВО СТВОРЕНОЮ МІСЦЕВОЮ (ДОБРОВІЛЬНОЮ) ПОЖЕЖНОЮ ОХОРОНОЮ, КОНТРОЛЬ ЗА ГОТОВНІСТЮ ДО ДІЙ ЗА ПРИЗНАЧЕННЯМ

5. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ КОМІСІЇ З ПИТАНЬ ТЕХНОГЕННО-ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТА НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

Діяльність комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій регламентується постановами КМУ від 09.01.2014 № 11 «Про затвердження положення про ЄДС ЦЗ» та від 17.06.2015 № 409 «Про затвердження Типового положення про регіональну та місцеву комісію з питань ТЕБ та НС».

Комісія з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій (далі – Комісія) є постійно діючим органом у сфері цивільного захисту, який утворюється виконавчим комітетом міської (селищної, сільської) ради для координації діяльності органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, пов'язаних із забезпеченням техногенно-екологічної безпеки, захисту населення і території від наслідків надзвичайних ситуацій, запобігання виникненню надзвичайних ситуацій і реагування на них.

Головою комісії є керівник органу, який її утворив. Роботою комісії керує її голова, а за відсутності голови – за його дорученням, перший заступник та за відсутності першого заступника – заступник голови. Засідання комісії веде голова, за його відсутності – перший заступник голови. Голова комісії організовує її роботу за допомогою секретаря.

Посадовий склад комісії затверджується виконавчим комітетом ради. Персональний склад комісії затверджується головою комісії на основі пропозицій.

ОСНОВНИМИ ЗАВДАННЯМИ КОМІСІЇ ОТГ НЕОБХІДНО ПЕРЕДБАЧИТИ:

Координація діяльності органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, пов'язаної із:

здійсненням оповіщення органів управління та сил цивільного захисту, а також населення про виникнення надзвичайної ситуації та інформування його про дії в умовах такої ситуації;

залученням сил цивільного захисту до проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, надання гуманітарної допомоги;

забезпеченням реалізації вимог техногенної та пожежної безпеки;

навчанням населення діям у надзвичайній ситуації;

визначенням меж зони надзвичайної ситуації;

здійсненням постійного прогнозування зони можливого поширення надзвичайної ситуації та масштабів можливих наслідків;

організацією робіт із локалізації і ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, залучення для цього необхідних сил і засобів;

Визначення шляхів та способів вирішення проблемних питань, що виникають під час:

функціонування територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту та її ланок;

здійснення заходів:

- щодо соціального захисту населення, що постраждало внаслідок виникнення надзвичайної ситуації;

- щодо медичного та біологічного захисту населення у разі виникнення надзвичайної ситуації;

порушення умов належного функціонування об'єктів інфраструктури та безпеки життєдіяльності населення, зокрема у сферах національної безпеки і оборони, енергетики, фінансів, соціального захисту, охорони здоров'я та навколишнього природного середовища;

підвищення ефективності діяльності органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій під час реагування на надзвичайну ситуацію.

Комісія організовує свою діяльність у режимах:

- повсякденної діяльності;
- підвищеної готовності;
- надзвичайної ситуації;
- надзвичайного стану.

Робочим органом комісії (секретаріатом), що забезпечує підготовку, скликання та проведення засідань, а також контроль за виконанням її рішень, є структурний підрозділ (посадова особа) з питань надзвичайних ситуацій виконавчого комітету ради, яким утворена комісія.

Рішення комісії приймається колегіально більше як двома третинами складу комісії та оформляється протоколом, який підписується головою та відповідальним секретарем комісії.

6. СИЛИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ ЛАНКИ ОБ'ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

СПЕЦІАЛІЗОВАНІ СЛУЖБИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ ЛАНКИ ОТГ

***Спеціалізовані служби цивільного захисту** утворюються для проведення спеціальних робіт і заходів з цивільного захисту та їх забезпечення відповідно до функціональної спрямованості підприємств, установ та організацій, на базі яких їх створено, і входять до складу сил цивільного захисту (ст. 25 Кодексу цивільного захисту України).*

Відповідно до постанови КМУ від 08.07.2015 № 469 «Про затвердження Положення про спеціалізовані служби цивільного захисту» створюються наступні служби:

- енергетики;
- захисту сільськогосподарських тварин і рослин;
- інженерні;
- комунально-технічні;
- матеріального забезпечення;
- медичні;
- зв'язку і оповіщення;
- протипожежні;
- торгівлі та харчування;
- технічні;
- транспортного забезпечення;
- охорони громадського порядку.

Спеціалізовані служби місцевого рівня утворюються розпорядженням голови ОТГ шляхом об'єднання аналогічних спеціалізованих служб об'єктових підрозділів.

Організаційну структуру спеціалізованих служб, кількість їх підрозділів визначає голова ОТГ – керівник Ланки ОТГ з урахуванням техногенно-екологічної та природної обстановки,

виробничих умов, функціонального призначення, обсягів виконання завдань із запобігання НС, захисту населення і територій у мирний час та особливий період, наявності та стану матеріально-технічної бази.

Підготовка персоналу спеціалізованих служб цивільного захисту здійснюється керівниками структурних підрозділів (посадовими особами) з питань цивільного захисту підприємств, установ та організацій шляхом проведення практичних навчань та тренувань.

В даний час законодавством України не визначені вимоги щодо створення спеціалізованих служб об'єднаними територіальними громадами, але це не виключає можливість їх створення і функціонування для проведення спеціальних робіт та заходів цивільного захисту на відповідній території.

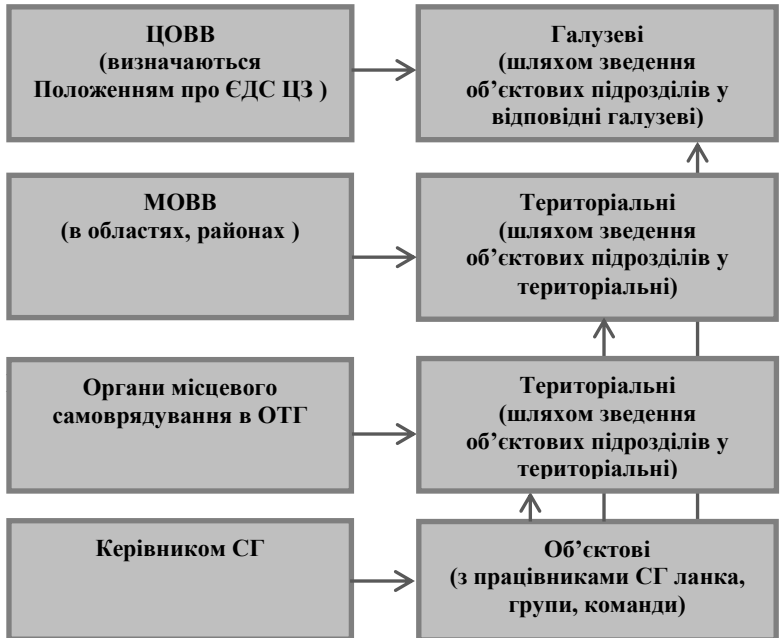

Рис. 4. Структура спеціалізованих служб цивільного захисту

ТЕРИТОРІАЛЬНІ ФОРМУВАННЯ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ МІСЦЕВОГО РІВНЯ

Формування цивільного захисту – позаштатні підрозділи, які утворюються суб'єктами господарювання на непрофесійній основі, для проведення робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, у тому числі тих, що виникли внаслідок воєнних (бойових) дій чи терористичних актів, а також проведення відновлювальних робіт, які потребують залучення населення і техніки (ст. 26 Кодексу цивільного захисту України).

Порядок створення формувань цивільного захисту, їх завдання та функції визначаються постановою КМУ від 09.10.2012 № 787 «Про затвердження Порядку утворення, завдання та функції формувань цивільного захисту».

Формування цивільного захисту **утворюються як** пости, ланки, групи, бригади, колони, команди та загони на непрофесійній основі і входять до складу сил цивільного захисту.

Залежно від призначення формування цивільного захисту можуть бути:

- рятувальні,
- аварійно-відновлювальні,
- аварійно-технічні,
- пожежні,
- інженерні,
- медичні,
- транспортні,
- ремонтні,
- радіаційного і хімічного спостереження,
- санітарної обробки людей,
- спеціальної обробки майна,
- одягу та транспорту,
- матеріально-технічного,
- продовольчого забезпечення,
- зв'язку,

- захисту сільськогосподарських тварин та рослин,
- обслуговування захисних споруд цивільного захисту.

Об'єктові формування цивільного захисту утворюються суб'єктами господарювання, які мають чисельність працюючого персоналу понад 50 осіб та володіють транспортною, будівельною, комунальною, медичною, пожежною та іншою спеціальною технікою і відповідають одній з таких умов:

- віднесені до відповідної категорії цивільного захисту (особливої важливості, першої або другої категорії);
- мають стратегічне значення для економіки і безпеки держави та (або) продовжують свою виробничу діяльність в особливий період;
- експлуатують об'єкти підвищеної небезпеки або потенційно небезпечні об'єкти.

Територіальні формування цивільного захисту місцевого рівня утворюються шляхом об'єднання об'єктових формувань цивільного захисту за рішенням ради ОТГ на її території, положення про них затверджується розпорядженням голови ради ОТГ.

Організаційна структура кожного виду формувань цивільного захисту, порядок їх оснащення технікою і майном визначаються в положеннях, що затверджуються керівниками суб'єктів господарювання, згідно з Примірним положенням про формування цивільного захисту.

Примірне положення про формування цивільного захисту затверджене наказом МВС від 31.01.2015 №113.

Призначення працівників до формувань цивільного захисту та керівників цих формувань здійснюється відповідно до укладеного трудового договору суб'єктами господарювання згідно з рішенням про утворення таких формувань.

Чисельність працівників, які призначаються до складу формувань цивільного захисту, не повинна перевищувати 10-15 відсотків загальної чисельності працюючих у суб'єктах господарювання.

КОМУНАЛЬНІ АВАРІЙНО-РЯТУВАЛЬНІ СЛУЖБИ

Такі служби утворюються ОТГ на підставі статті 23 Кодексу ЦЗ за рішенням ради ОТГ.

Комунальні аварійно-рятувальні служби (далі - АРС) – це сукупність організаційно об'єднаних органів управління, сил та засобів, призначених для проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт.

Комунальні АРС, створені на професійній основі, є юридичними особами. Завдання і функції конкретних АРС визначаються їх статутами чи положеннями, які затверджуються органами місцевого самоврядування та погоджуються з ДСНС, якщо вони подаються державному реєстру.

Завдання аварійно-рятувальних служб:

- 1) обслуговування на договірній основі суб'єктів господарювання та окремих територій на договірній основі;
- 2) подання органам місцевого самоврядування та суб'єктам господарювання пропозицій щодо поліпшення протиаварійного стану суб'єктів господарювання і територій та усунення виявлених порушень вимог щодо дотримання техногенної безпеки;
- 3) невідкладне інформування керівників суб'єктів господарювання, які експлуатують об'єкти підвищеної небезпеки про виявлення порушень вимог пожежної та техногенної безпеки;
- 4) проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт;
- 5) виконання робіт із запобігання виникненню надзвичайних ситуацій;
- 6) пошук і рятування людей на уражених об'єктах і територіях, надання у можливих межах невідкладної, у тому числі медичної, допомоги особам на місці події;
- 7) ліквідація особливо небезпечних проявів надзвичайних ситуацій в умовах екстремальних температур, задимленості, загазованості, загрози вибухів, обвалів, зсувів, затоплень,

радіаційного та бактеріального зараження та інших небезпечних проявів;

8) контроль за готовністю об'єктів і територій, що ними обслуговуються, до проведення робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;

9) участь у розробленні та погодженні планів локалізації і ліквідації аварій на об'єктах і територіях, що ними обслуговуються;

10) організація ремонту та технічного обслуговування аварійно-рятувальних засобів, розроблення та виробництво їх окремих зразків;

11) участь у підготовці працівників підприємств, установ та організацій і населення до дій в умовах надзвичайних ситуацій.

ПОЖЕЖНО-РЯТУВАЛЬНІ ПІДРОЗДІЛИ МІСЦЕВОЇ ТА ДОБРОВІЛЬНОЇ ПОЖЕЖНОЇ ОХОРОНИ

Відповідно до статті 62 Кодексу ЦЗ у селах, селищах, де немає пожежно-рятувальних підрозділів, рішенням ради ОТГ за погодженням з ДСНС України, утворюють пожежно-рятувальні підрозділи для забезпечення місцевої пожежної охорони.

Порядок забезпечення місцевої пожежної охорони, права та обов'язки працівників пожежно-рятувальних підрозділів визначаються положенням про місцеву пожежну охорону, яке затверджується радою ОТГ за погодженням ДСНС України.

Відповідно до статті 63 Кодексу ЦЗ та постанови КМУ від 17.07.2013 № 564 «Про затвердження Порядку функціонування добровільної пожежної охорони» органами місцевого самоврядування, а також керівниками суб'єктів господарювання (далі - СГ) можуть утворюватись пожежно-рятувальні підрозділи:

за рішенням керівника СГ - з числа його працівників;

за рішенням органу місцевого самоврядування - з числа жителів відповідного населеного пункту.

Пожежно-рятувальні підрозділи добровільної пожежної охорони можуть утворюватися незалежно від підрозділів державної, відомчої чи місцевої пожежної охорони як:

пожежна дружина – підрозділ, забезпечений пожежними мотопомпами та/або первинними засобами для гасіння пожеж;

пожежна команда – підрозділ, забезпечений пожежними автомобілями або іншою необхідною технікою для гасіння пожеж.

Пожежні дружини (команди) поділяються на такі категорії:

1) пожежні дружини:

першої категорії, що забезпечуються пожежними мотопомпами та первинними засобами для гасіння пожеж;

другої категорії, що забезпечуються первинними засобами для гасіння пожеж;

2) пожежні команди:

першої категорії, що забезпечують цілодобове чергування диспетчерів, водіїв пожежних машин та караульних у пожежних депо;

другої категорії, що забезпечують цілодобове чергування диспетчерів та водіїв пожежних машин з перебуванням інших караульних за місцем роботи (навчання) або місцем проживання;

третьої категорії, що забезпечують цілодобове чергування диспетчерів з перебуванням інших караульних (у тому числі водіїв пожежних машин) за місцем роботи (навчання) або місцем проживання.

Пожежну дружину (команду) очолює начальник, який призначається на посаду і звільняється з посади відповідним органом місцевого самоврядування, керівником СГ за пропозицією загальних зборів членів дружини (команди).

Начальник пожежної дружини (команди) має заступників, які призначаються на посаду і звільняються з посади таким же чином.

Начальник пожежної дружини (команди) здійснює керівництво її діяльністю та несе персональну відповідальність за виконання покладених на неї завдань.

Членом пожежної дружини (команди) на добровільних засадах може бути особа, яка досягла 21-річного віку і здатна за своїми здібностями та станом здоров'я виконувати покладені на неї обов'язки.

Залучати членів пожежної дружини (команди) та використовувати закріплену за нею пожежну техніку не за призначенням, забороняється.

Протоколи про порушення вимог щодо пожежної безпеки складаються членами пожежної дружини (команди) в межах їх повноважень, передбачених пунктом 10 частини другої статті 255 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

ДОБРОВІЛЬНІ ФОРМУВАННЯ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Добровільні формування цивільного захисту – є тимчасовим об'єднанням громадян, що утворюються під час загрози або виникнення надзвичайних ситуацій для проведення допоміжних робіт із запобігання або ліквідації наслідків таких ситуацій за рішенням органу місцевого самоврядування (стаття 27 Кодексу ЦЗ та постанови КМУ від 13.11.2013 № 828 «Про затвердження Положення про добровільні формування ЦЗ»)

До складу добровільних формувань цивільного захисту на добровільних засадах включаються громадяни України, які за станом здоров'я придатні до військової служби та не досягли граничного віку перебування військовозобов'язаних у запасі другого розряду.

Добровільні формування цивільного захисту на період виконання поставлених їм завдань на умовах повернення забезпечуються необхідним майном (приміщеннями, засобами зв'язку, автотранспортними засобами, оргтехнікою тощо) органом, що утворив таке формування.

Порядок залучення добровільних формувань та обсяги допоміжних робіт для добровільних формувань цивільного захисту визначаються органом, що утворив таке формування, або керівником робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій в разі підпорядкування йому добровільних формувань.

Страхування здоров'я та життя членів (учасників) добровільних формувань цивільного захисту на період виконання ними допоміжних робіт здійснюється відповідно до законодавства.

7. УТВОРЕННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ МІСЦЕВОЇ ПОЖЕЖНОЇ ОХОРОНИ

З метою підвищення рівня пожежної безпеки на території об'єднаних територіальних громад, а також своєчасного реагування на пожежі та надання допомоги у ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій у разі їх виникнення органами місцевого самоврядування утворюється місцева пожежна охорона.

Гасіння пожеж має здійснюватись спільними зусиллями підрозділів місцевої пожежної охорони, добровільних пожежних команд та пожежно-рятувальними підрозділами ДСНС (Рис. 5).

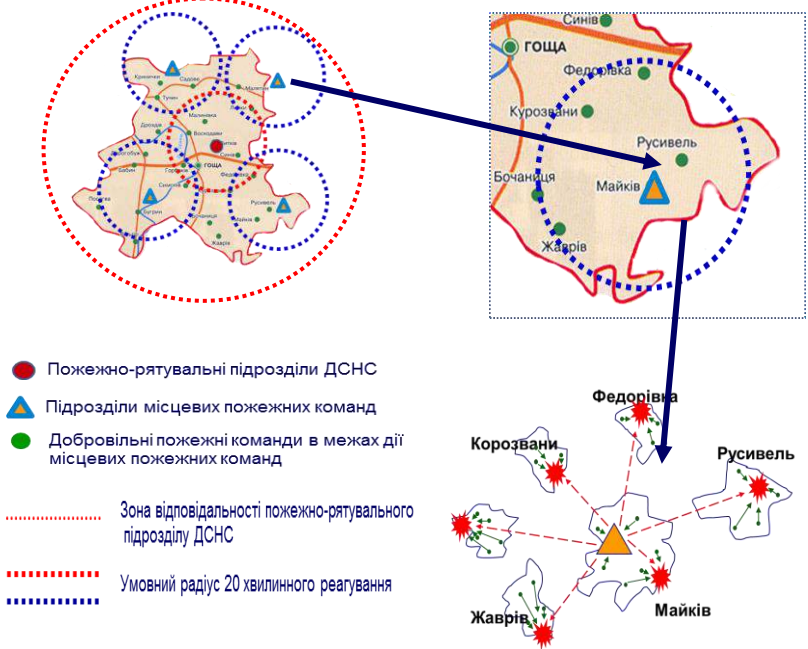

Рис. 5. Схема організації взаємодії підрозділів місцевої пожежної охорони, добровільних пожежних команд та пожежно-рятувальних підрозділів ДСНС.

Утворенню місцевої пожежної охорони повинні передувати:

а) аналіз пожеж, надзвичайних ситуацій та небезпечних подій, що виникали на відповідній території протягом останніх 5 років, а також стан реагування на них, визначення ризиків і небезпек;

б) визначення:

- ✓ кількості необхідних пожежно-рятувальних підрозділів (частин) та потреби у будівництві (реконструкції, ремонті) пожежних депо (приспособаних приміщень);

- ✓ типу і кількості пожежно- та аварійно-рятувальних автомобілів і оснащення;

- ✓ кількості персоналу;

- ✓ порядку проведення підготовки персоналу;

- ✓ кількості спеціального одягу та спорядження для персоналу;

- ✓ порядку чергування персоналу;

- ✓ порядку оповіщення персоналу про виникнення пожеж, надзвичайних ситуацій та небезпечних подій;

- ✓ порядку охорони будівель;

- ✓ порядку оповіщення населення про виникнення пожеж, надзвичайних ситуацій та небезпечних подій;

- ✓ порядку забезпечення страхування персоналу;

- ✓ порядку обслуговування пожежних рукавів, апаратів захисту органів дихання та зору (за потреби), іншого обладнання та оснащення;

в) складання проекту кошторису для утримання місцевої пожежної охорони.

Залежно від проведеного аналізу пожеж, надзвичайних ситуацій та небезпечних подій керівництвом громади визначається необхідна кількість пожежно-рятувальних підрозділів (частин) для забезпечення місцевої пожежної охорони та місця їх розташування з урахуванням забезпечення належного **реагування протягом 20 хвилин** з часу отримання повідомлення у найвіддаленішому від підрозділу місці на відповідній території, а також тип і кількість пожежно- та аварійно-рятувальних автомобілів і оснащення, що необхідні для належного реагування.

З метою створення умов для цілодобового несення служби персоналом місцевої пожежної команди (далі – МПК), розміщення пожежно-, аварійно-рятувальної техніки та обладнання, виділяється (будується) пожежне депо, яке обов'язково забезпечується засобами провідного та радіозв'язку з використанням відповідного частотного ресурсу та необхідним технічним обладнанням.

Місце розташування пожежного депо необхідно визначати під час розроблення містобудівної документації, визначеної ст. 16 Закону України “Про регулювання містобудівної діяльності”, з урахуванням вимог ДБН 360-92 Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень, затвердженими наказом Держкоммістобудування від 17.04.1992 № 44 (із змінами).

Кількість персоналу місцевої пожежної охорони повинна забезпечувати виконання функцій із гасіння пожежі на початковому етапі її розвитку, а також проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт.

Місцеву пожежну охорону рекомендується утворювати як самостійну юридичну особу. Для створення та введення в оперативний розрахунок пропонується наступна оптимальна схема організації:

Рис. 6. Примірна структура місцевого пожежно-рятувального підрозділу ОТГ.

У разі необхідності створення на території громади декількох МПК з метою організації їх роботи пропонується рішенням органів місцевого самоврядування утворювати місцеву пожежну охорону, як комунальне підприємство (установу, організацію) з диспетчерською службою та призначати керівника такого підприємства (установи, організації) керівником місцевої пожежної охорони, а безпосередньо у МПК передбачати виключно персонал, який здійснюватиме виїзд до місця події та проведення відповідних робіт.

Рис. 7. Примірна схема організації комунального підприємства “Місцева пожежна охорона”.

Для нарощування можливостей місцевої пожежної команди, за внесеними пропозиціями начальника, можливе збільшення персоналу і техніки. При цьому до складу чергових караулів МПК також можуть залучатися добровільні пожежні, які пройшли відповідну підготовку.

Крім цього, до системи пожежної охорони громади можуть включатися пожежно-рятувальні підрозділи для забезпечення добровільної пожежної охорони та добровільні протипожежні об'єднання громадян.

Проведення первинної та подальших видів **підготовки персоналу** для потреб місцевої пожежної охорони проводиться на базі навчальних центрів (пунктів) територіальних органів ДСНС з видачею відповідних документів або інших навчальних закладах, які пройшли атестацію на право надання освітніх послуг за відповідними професіями.

Для безпечного проведення робіт з гасіння пожеж, проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, персонал місцевої пожежної охорони повинен індивідуально забезпечуватися спеціальним одягом та спорядженням, щонайменше у такому комплекті:

- ✓ шолом захисний пожежний;
- ✓ спеціальний одяг (штани та куртка);
- ✓ пожежний пояс з карабіном;
- ✓ рукавиці з крагами;
- ✓ чоботи (черевики з високими берцями).

Також необхідно передбачати спеціальний одяг для виконання робіт у зимову пору року.

Кількість спеціального одягу і спорядження визначається залежно від кількості персоналу місцевої пожежної охорони, членів пожежно-рятувальних підрозділів для забезпечення добровільної пожежної охорони, протипожежних об'єднань громадян, які залучаються до виконання робіт.

Відповідно до ст. 80 Кодексу цивільного захисту України у МПК **встановлюється цілодобове чергування.**

У разі виникнення потреби у наявності на місці проведення пожежно- або аварійно-рятувальних робіт додаткової кількості персоналу місцевої пожежної охорони, залученні добровільних пожежних або добровільних протипожежних об'єднань громадян на відповідній території (кожному окремому населеному пункті, на території об'єднаної територіальної громади) необхідно передбачати систему оповіщення персоналу, яка може бути реалізована шляхом:

- ✓ встановлення на відповідній території сирен та/або вуличних гучномовних пристроїв із розробленням порядку дій при їх спрацюванні у різних режимах;
- ✓ надсилання СМС-повідомлень за допомогою засобів мобільного зв'язку;

- ✓ повідомлення засобами стаціонарного та мобільного зв'язку;
- ✓ тощо.

Система оповіщення повинна в максимально короткий строк забезпечити оповіщення персоналу щодо прибуття до місця збору або події.

З метою захисту життя і здоров'я персоналу місцевої пожежної охорони під час виконання ними своїх обов'язків за рахунок місцевого бюджету **проводиться їх страхування** відповідно до Законів України “Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування”, “Про страхування” та Положення про порядок і умови обов'язкового особистого страхування працівників відомчої та місцевої пожежної охорони і членів добровільних пожежних дружин (команд), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 квітня 1995 р. № 232 (із змінами).

ТАБЛИЦЯ орієнтовних витрат на утворення та утримання місцевої пожежної охорони

№ з/п	Необхідно	Кількість	Витрати, грн.	
			придбання	утримання на рік
1	Пожежно- та аварійно-рятувальні автомобілі:			
	пожежно-рятувальний типу _____	+	+	+ ¹
	аварійно-рятувальний типу _____	+	+	+ ¹
2	Пожежні депо:			
	будівництво	+	+	+
	реконструкція	+	+	+
	ремонт	+	+	+
	охорона	+	+	+
	енергопостачання	+	+	+

	газопостачання	+	+	+
	водопостачання	+	+	+
	водовідведення	+	+	+
	меблі	+	+	+ ²
	офісна техніка	+	+	+ ²
	канцелярське приладдя	+	+	+
3	Зв'язок:			
	стаціонарна радіостанція	+ ³	+	+ ²
	автомобільна радіостанція	+ ⁴	+	+ ²
	переносна радіостанція	+ ⁵	+	+ ²
4	Персонал:			
	підготовка	+	+	+ ⁶
	заробітна плата (з урахуванням податків і зборів)	+		+
	забезпечення робочим та спеціальним одягом і спорядженням	+	+	+ ²
5	Система оповіщення:			
	персоналу	+	+	+
	населення	+	+	+
6	Страховання персоналу	+	+	+
7	Обслуговування, ремонт, випробування пожежно- та аварійно-рятувального обладнання та оснащення	+		+

Примітки:

1 - пально-мастильні матеріали, витратні матеріали та речовини, технічне обслуговування;

2 - залежно від терміну експлуатації;

3 - залежно від кількості пожежних депо або утворення диспетчерської служби;

4 - залежно від кількості автомобілів;

5 - не менше 2-х на 1 автомобіль;

6 - передбачається мінімально необхідна сума для проведення підготовки;

7 - 3 чоловік, які можуть бути прийняті на роботу протягом року.

ПОРЯДОК утворення місцевої пожежної охорони

Рис. 8. Порядок утворення місцевої пожежної охорони

8. ЗАХИСТ НАСЕЛЕННЯ І ТЕРИТОРІЙ ВІД НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

ОПОВІЩЕННЯ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Цивільний захист забезпечується суб'єктами, уповноваженими захищати населення, території, навколишнє природне середовище і майно, згідно з вимогами цього Кодексу - у мирний час, а також в особливий період - у межах реалізації заходів держави щодо оборони України.

Оповіщення про загрозу або виникнення НС здійснюється відповідно до статті 30 Кодексу цивільного захисту України та постанови КМУ від 27 вересня 2017 р. № 733 «Про затвердження Положення про організацію оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій та зв'язку у сфері цивільного захисту»

Для забезпечення прийому сигналів і повідомлень від відповідної територіальної автоматизованої системи централізованого оповіщення та здійснення оповіщення міських (сільських, селищних) рад та їх виконавчих органів, суб'єктів господарювання, установ, організацій, місць масового перебування людей, сил цивільного захисту та населення у разі загрози виникнення або виникнення НС створюються та функціонують місцеві автоматизовані системи централізованого оповіщення.

Виконавчі комітети міської (сільської, селищної) ради, керівники підприємств, установ і організацій, власники місць масового перебування людей організовують та забезпечують встановлення на відповідній території, підприємствах, в установах і організаціях, місцях масового перебування людей гучномовних пристроїв та електричних інформаційних табло, під'єднаних до системи оповіщення, для передачі сигналів і повідомлень з питань цивільного захисту.

Процес оповіщення полягає в доведенні за стислий термін сигналів і повідомлень органів цивільного захисту про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій.

Рішення про оповіщення керівного складу ланки ОТГ рекомендується здійснювати радіотрансляційною мережею, телефоном, посильним або іншими способами за схемою, затвердженою міським (сільським, селищним) головою, на підставі:

- повідомлень про загрозу або виникнення НС, отриманого від суб'єкта господарювання, який є джерелом інформації та фактичної обстановки, що склалась у зоні можливого ураження;
- пропозицій органів виконавчої влади та керівників суб'єктів в господарювання, на території яких виникла (може виникнути) НС або надзвичайна подія, а також з урахування відповідних Планів реагування на надзвичайні ситуації зазначених суб'єктів.

Під час оповіщення населення необхідно передбачати обов'язкове доведення сигналів і повідомлень до осіб з фізичними, психічними, інтелектуальними та сенсорними порушеннями.

Для привернення уваги населення перед оповіщенням про загрозу або виникнення НС передається попереджувальний сигнал **«УВАГА ВСІМ!»**. Це головний сигнал цивільного захисту. Він подається включенням сирен, а також інших сигнальних засобів, трансляцією спеціального повідомлення мережами мовлення для приведення уваги населення в екстремальних випадках.

На кожний випадок НС структурним підрозділом з питань цивільного захисту готується варіанти повідомлень, що

включають: місце і час виникнення НС, розміри та її масштаби; час початку та тривалість дії факторів ураження; територія, що потрапляє в осередки (зони) ураження; порядок дій при НС. Ця інформація передається протягом 5-ти хвилин після подачі звукових сигналів (сирени, гудки і т.д.). Зміст кожного повідомлення залежить від умов, розмірів, тривалості та масштабів можливих наслідків НС, ступеня небезпеки факторів ураження для населення.

Автоматизована система оповіщення про загрозу або виникнення НС, побудована відповідно до показників Європейського стандарту (ETSI 102182), передбачає забезпечення оповіщення: 50% населення – у терміни не більше 3 хвилин; 97% населення – у терміни не більше 5 хвилин.

Інформування у сфері цивільного захисту передбачає доведення до населення оперативної інформації про загрозу або виникнення НС з визначенням меж її поширення і наслідків, а також про способи та методи захисту від них.

Органи управління цивільного захисту з питань інформування населення зобов'язані:

- надавати населенню через засоби масової інформації оперативні та достовірні відомості про НС, що прогноуються або виникли, їх класифікацію, межі поширення, можливі наслідки та способи захисту від них;
- здійснювати контроль щодо систематичного та оперативного оприлюднення інформації про потенційно-небезпечні об'єкти та об'єкти підвищеної небезпеки; данні про природу можливого ризику під час аварії, включаючи вплив на людей та навколишнє природне середовище; спосіб інформування населення у разі загрози або виникнення аварії; поведінку, якої слід дотримуватися;
- забезпечувати оприлюднення інформації про наслідки НС.

ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ЗАХОДІВ ОПОВІЩЕННЯ ТА ІНФОРМУВАННЯ В ОТГ

1. Аналіз стану технічних засобів оповіщення діючих автоматизованих систем оповіщення (територіальних, місцевих, спеціальних, локальних, об'єктових), що функціонують на адміністративній території.

Вивчення наявності: електросирен, вуличних гучномовців, інших технічних засобів оповіщення існуючої автоматизованої системи цивільного захисту; місць та об'єктів з масовим перебуванням людей та об'єктів підвищеної небезпеки.

Вивчення технічних характеристик обладнання та технічних засобів оповіщення (сигнально-гучномовних пристроїв, електронних інформаційних табло, електронних сирен та інших технічних засобів) з метою визначення їх потреби для покриття 100% площ населення пунктів ОТГ.

2. Планування заходів із створення нових автоматизованих систем оповіщення та інформування населення ОТГ.

Прийняття рішення ОТГ щодо фінансування заходів зі створення автоматизованої системи оповіщення, визначення етапів її побудови.

Визначення відповідальних посадових осіб за створення автоматизованої системи оповіщення та організацію чергової служби для забезпечення оповіщення.

Складання плану заходів щодо впровадження автоматизованої системи оповіщення з урахуванням етапів її впровадження.

Прийняття розпорядчих документів щодо проведення заходів з побудови нових систем оповіщення та інформування.

Передбачення фінансування заходів зі створення таких систем на території ОТГ.

Розроблення технічних вимог до автоматизованої системи оповіщення та визначення підрядної організації для розроблення проектної документації щодо побудови системи оповіщення та інформування.

Розроблення проектної документації на створення автоматизованої системи оповіщення та її погодження з ДСНС проектною організацією.

3. Побудова нової автоматизованої системи оповіщення та інформування.

Реалізація заходів щодо впровадження нової автоматизованої системи оповіщення (придбання сучасних технологічних та програмно-технічних засобів оповіщення, виконання пусконаладжувальних робіт підрядною організацією).

Проведення дослідної експлуатації та введення в експлуатацію автоматизованої системи оповіщення.

4. Проведення заходів щодо організації технічної експлуатації та підтримання автоматизованої системи оповіщення у робочому стані.

Підготовка персоналу, на який покладено функції з організації оповіщення населення та технічної експлуатації автоматизованої системи оповіщення.

Планування заходів та укладання відповідних договорів для експлуатаційно-технічного обслуговування автоматизованої системи оповіщення.

ЕТАПИ ПОБУДОВИ НОВОЇ АВТОМАТИЗОВАНОЇ СИСТЕМИ ОПОВІЩЕННЯ ТА ІНФОРМУВАННЯ

I ЕТАП

Організація чергової служби, на яку покладаються завдання з оповіщення та інформування.

Встановлення обладнання для оповіщення (у будівлі виконавчого комітету міської (селищної, сільської) ради; у центрі громадської безпеки ОТГ або в місцевому пожежно-рятувальному підрозділі).

Встановлення електронних сирен в школах, лікарнях, а також в інших об'єктах з масовим перебуванням людей центрального населеного пункту ОТГ.

II ЕТАП

Поступове обладнання населених пунктів ОТГ електронними сиренами, гучномовцями та іншими технічними засобами оповіщення.

Впровадження в центральному населеному пункті ОТГ місцевого радіо (студії малопотужного FM-мовлення) для інформування населення, у тому числі під час загрози або виникнення НС.

III ЕТАП

Встановлення електронних сирен та гучномовців у всіх населених пунктах ОТГ.

Обладнання навчальних та інтернатних закладів, закладів охорони здоров'я, підприємств, установ та організацій, інших об'єктів з масовим перебуванням людей всіх населених пунктів ОТГ гучномовцями та радіоприймачами для інформування населення.

Забезпечення оповіщення та інформування 100% населення ОТГ, у тому числі через місцеве радіо.

УКРИТТЯ НАСЕЛЕННЯ У ЗАХИСНИХ СПОРУДАХ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Укриття населення у захисних спорудах цивільного захисту здійснюється відповідно до ст. 32 Кодексу цивільного захисту та постанови КМУ від 10.03.2017 № 138 «Деякі питання використання захисних споруд цивільного захисту».

До захисних споруд цивільного захисту належать:

- **сховище** – герметична споруда для захисту людей, в якій протягом певного часу створюються умови, що виключають вплив на них небезпечних факторів, які виникають внаслідок надзвичайної ситуації, воєнних (бойових) дій та терористичних актів;
- **протирадіаційне укриття** – негерметична споруда для захисту людей, в якій створюються умови, що виключають вплив на них іонізуючого опромінення у разі радіоактивного забруднення місцевості;
- **швидкоспоруджувана захисна споруда цивільного захисту** – захисна споруда, що зводиться із спеціальних конструкцій за короткий час для захисту людей від дії засобів ураження в особливий період.
- **споруда подвійного призначення** – це наземна або підземна споруда, що може бути використана за основним функціональним призначенням і для захисту населення.
- **найпростіше укриття** – це фортифікаційна споруда, цокольне або підвальне приміщення, що знижує комбіноване ураження людей від небезпечних наслідків надзвичайних ситуацій, а також від дії засобів ураження в особливий період.

УКРИТТЮ ПІДЛЯГАЮТЬ:

У сховищах:

- працівники найбільшої працюючої зміни суб'єктів господарювання, віднесених до відповідних категорій

цивільного захисту та розташованих у зонах можливих значних руйнувань населених пунктів, які продовжують свою діяльність в особливий період;

- персонал атомних електростанцій, інших ядерних установок і працівники суб'єктів господарювання, які забезпечують функціонування таких станцій (установок);
- працівники найбільшої працюючої зміни суб'єктів господарювання, віднесених до категорії особливої важливості цивільного захисту та розташованих за межами зон можливих значних руйнувань населених пунктів, а також працівники чергового персоналу суб'єктів господарювання, які забезпечують життєдіяльність міст, віднесених до відповідних груп цивільного захисту;
- хворі, медичний та обслуговуючий персонал закладів охорони здоров'я, які не підлягають евакуації або не можуть бути евакуйовані у безпечне місце;

У протирадіаційних укриттях:

- працівники суб'єктів господарювання, віднесених до першої та другої категорій цивільного захисту та розташованих за межами зон можливих значних руйнувань населених пунктів, які продовжують свою діяльність у воєнний час;
- працівники суб'єктів господарювання, розташованих у зонах можливих руйнувань, небезпечного і значного радіоактивного забруднення навколо атомних електростанцій;
- населення міст, не віднесених до груп цивільного захисту, та інших населених пунктів, а також населення, евакуйоване з міст, віднесених до груп цивільного захисту і зон можливих значних руйнувань;
- хворі, медичний та обслуговуючий персонал закладів охорони здоров'я, розташованих за межами зон можливих значних руйнувань міст, віднесених до груп цивільного захисту і суб'єктів господарювання, віднесених до

категорій цивільного захисту, а також закладів охорони здоров'я, які продовжують свою діяльність у воєнний час;

У швидкоспоруджуваних захисних спорудах цивільного захисту, **найпростіших укриттях та спорудах подвійного призначення** – населення міст, віднесених до груп цивільного захисту, яке не підлягає евакуації у безпечне місце, а також інших населених пунктів.

Для укриття населення у захисних спорудах у разі виникнення надзвичайної ситуації об'єднаній територіальній громаді рекомендується:

- скласти та уточнити документальний перелік захисних споруд та укриттів (далі – фонд захисних споруд), що знаходиться на адміністративній території;
- провести комплексне обстеження та визначення стану готовності захисних споруд для захисту населення. Визначити захисні споруди, які неможливо використовувати для укриття населення, економічну доцільність їх відновлення;
- визначити потребу фонду захисних споруд з урахуванням фактичного стану наявного фонду і вилучених з використання захисних споруд та укриттів;
- скласти та затвердити планів приведення захисних споруд, споруд подвійного призначення та найпростіших укриттів у готовність до використання за призначенням. Реалізація вимог цих планів;
- визначити персоналу для утримання фонду захисних споруд, організація їх підготовки.

Захисні споруди рекомендується підготувати до прийому людей у терміни, що не перевищують 12 годин, а захисні споруди розташовані у 30-кілометровій зоні навколо атомної електростанції, мають знаходитись у постійній готовності до прийому людей, які потребують укриття.

Для того, щоб підготувати захисні споруди до прийому людей рекомендується виконати наступні заходи:

- провести обстеження приміщень у підвальних та цокольних поверхах будівель та споруд, насамперед громадського та виробничого призначення, з метою визначення можливого включення їх до фонду захисних споруд цивільного захисту у якості споруди подвійного призначення та найпростіших укриттів, а також пристосування їх під захисні споруди;
- здійснити розподіл та закріплення населення громади за конкретними об'єктами фонду захисних споруд;
- довести до населення місця розміщення об'єктів, зарахованих до фонду захисних споруд та порядок їх використання;
- відчинити всі входи для прийому людей, опечатані приміщення захисних споруд, розконсервувати та задіяти все обладнання і прилади;
- закрити (задраїти) технологічні прорізи (вантажні люки, шахти ліфтів, вентиляційні отвори);
- закласти виступаючі над поверхнею землі прорізи огорожувальних конструкцій протирадіаційних укриттів;
- перевірити і за необхідності, здійснити дезінфекцію приміщень;
- винести з приміщення громіздке устаткування, матеріали і вироби, що перешкоджають розміщенню людей;
- розчистити підходи до захисних споруд, встановити написи-показчики «ВХІД»;
- установити і підключити репродуктори (гучномовці) та телефони;
- установити нари і лавки для розміщення людей, при цьому необхідно зберегти максимальну місткість захисної споруди;

- перевірити системи постачання повітря, водопостачання, каналізації та електропостачання, справність пристроїв для вимкнення;
- перевірити герметичність сховища;
- забезпечити необхідний запас медикаментів, продуктів харчування, заповнити баки питною водою;
- забезпечити захисну споруду відсутнім інструментом, приладами, матеріалами.

**Режим постійної готовності захисної споруди
передбачає:**

- справність несучих огорожувальних конструкцій і захисних пристроїв захисних споруд;
- надійну герметичність захисної споруди (сховища) і справний стан фільтровентиляційної системи, що забезпечують нормативну тривалість перебування осіб, які укриваються;
- підготовка персоналу для обладнання захисних споруд;
- забезпечення пожежної безпеки;
- належний санітарний стан.

ОРГАНІЗАЦІЯ ЕВАКУАЦІЙНИХ ЗАХОДІВ

Заходи з евакуації здійснюються відповідно до ст. 33 Кодексу цивільного захисту та постанови КМУ від 30.10.2013 № 841 «Про затвердження Порядку проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій» із змінами, внесеними згідно постанови КМУ від 30.11.2016 №905.

Організація проведення евакуації та підготовка районів розміщення евакуйованого населення, його життєзабезпечення, а також зберігання матеріальних і культурних цінностей покладаються, зокрема, на органи місцевої влади та керівників суб'єктів господарювання.

***Евакуація** - організоване виведення чи вивезення із зони надзвичайної ситуації або зони можливого ураження населення, якщо виникає загроза його життю або здоров'ю, а також матеріальних і культурних цінностей, якщо виникає загроза їх пошкодження або знищення (ст. 2 Кодексу цивільного захисту України).*

Евакуація проводиться на державному, регіональному, місцевому або об'єктовому рівні.

Залежно від особливостей надзвичайної ситуації встановлюються такі **види евакуації**:

- обов'язкова;
- загальна або часткова;
- тимчасова або безповоротна.

Рішення про проведення евакуації приймають:

- на державному рівні – Кабінет Міністрів України;
- на регіональному рівні – обласні державні адміністрації;
- на місцевому рівні – районні державні адміністрації, відповідні органи місцевого самоврядування;
- на об'єктовому рівні – керівники суб'єктів господарювання.

Рішення про проведення евакуації населення із зони радіоактивного забруднення приймається місцевими держадміністраціями на підставі висновку санітарно-епідеміологічної служби відповідно до прогнозованого дозового навантаження на населення або інформації суб'єктів господарювання, які експлуатують ядерні установки, про випадки порушень у їх роботі.

У невідкладних випадках, зокрема у разі безпосередньої загрози життю та здоров'ю населення, рішення про проведення екстреної евакуації населення приймає **керівник робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації**, а за його відсутності - керівник аварійно-рятувальної служби, який першим прибув у зону надзвичайної ситуації та має повноваження для прийняття таких рішень.

Залежно від обстановки, що склалася під час надзвичайної ситуації, проводиться загальна або часткова евакуація населення тимчасового або безповоротного характеру.

Обов'язковій евакуації підлягає населення у разі виникнення загрози аварії з викидом радіоактивних і небезпечних хімічних речовин, катастрофічного затоплення місцевості та землетрусів, масових лісових і торф'яних пожеж, зсувів, інших геологічних та гідрогеологічних явищ і процесів, збройних конфліктів.

Загальна евакуація населення проводиться із зон радіоактивного та хімічного забруднення, катастрофічного затоплення населених пунктів у разі руйнування гідротехнічних (гідрозахисних) споруд, хвиля прориву яких може досягнути зазначених населених пунктів менше ніж за чотири години.

Часткова евакуація проводиться для вивезення категорій населення, які за віком чи станом здоров'я у разі виникнення надзвичайної ситуації не здатні самостійно вжити заходів щодо збереження свого життя або здоров'я, а також осіб, які відповідно до законодавства доглядають (обслуговують) таких осіб. Часткова евакуація може проводитися також для інших категорій населення за рішенням органів і посадових осіб.

Проведення евакуації забезпечується шляхом:

- створення на регіональному та місцевому рівні органів з евакуації, а також органів з евакуації на об'єктах господарювання;
- розроблення плану евакуації населення;
- визначення безпечних районів, придатних для розміщення евакуйованого населення та матеріальних і культурних цінностей;
- організації оповіщення керівників суб'єктів господарювання і населення про початок евакуації;
- організації управління евакуацією;
- життєзабезпечення евакуйованого населення в місцях його безпечного розміщення;
- участі у командно-штабних (штабних) та спеціальних об'єктових навчаннях і тренуваннях;
- навчання населення діям під час проведення евакуації.

Для проведення загальної евакуації населення залучаються наявні транспортні засоби відповідної адміністративної території, а в разі виникнення безпосередньої загрози життю або здоров'ю населення - додатково транспортні засоби суб'єктів господарювання та громадян.

Часткова евакуація населення проводиться з використанням транспортних засобів, що експлуатуються згідно з графіком роботи.

Залучення додаткових транспортних засобів під час проведення часткової евакуації населення здійснюється за рішенням місцевої держадміністрації або посадової особи, яка має повноваження щодо прийняття такого рішення.

Суб'єктові господарювання або громадянину, транспортні засоби яких залучалися для здійснення заходів з евакуації населення, компенсується вартість наданих послуг і розмір фактичних (понесених) витрат за рахунок коштів, що виділяються з відповідного бюджету на ліквідацію загрози виникнення надзвичайної ситуації або наслідків надзвичайної ситуації у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Працівник суб'єкта господарювання, власник, користувач, водій транспортного засобу, які відмовилися від

надання послуг з перевезення населення, яке підлягає евакуації, несуть відповідальність відповідно до закону.

Евакуація матеріальних і культурних цінностей проводиться у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій, які можуть заподіяти їм шкоду, за наявності часу на її проведення, що визначається на підставі інформації суб'єктів моніторингу, спостереження, лабораторного контролю та прогнозування надзвичайних ситуацій.

Оповіщення керівників суб'єктів господарювання і населення про початок евакуації проводиться відповідно до Положення про організацію оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій та зв'язку у сфері цивільного захисту (*постанова КМУ від 27 вересня 2017 р. № 733*).

Навчання населення діям під час проведення евакуації населення здійснюється відповідно до Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях (*постанова КМУ від 26 червня 2013 р. № 444*).

Органи з евакуації, їх функції та завдання

Для планування, підготовки та проведення евакуації у центральних органах виконавчої влади, місцевих держадміністраціях, органах місцевого самоврядування та на об'єктах господарювання утворюються **тимчасові органи з евакуації**:

- комісії з питань евакуації;
- збірні пункти евакуації;
- проміжні пункти евакуації;
- приймальні пункти евакуації.

Комісії з питань евакуації відповідають за:

- планування евакуації на відповідному рівні,
- підготовку населення до здійснення заходів з евакуації,
- підготовку органів з евакуації до виконання завдань,
- здійснення контролю за підготовкою проведення евакуації,

- приймання і розміщення евакуйованого населення, матеріальних і культурних цінностей.

На об'єктах господарювання, що потрапляють у зони можливих надзвичайних ситуацій, з чисельністю працюючого персоналу **менш як 50 осіб** комісії з питань евакуації не утворюються, а призначається особа, що виконує функції зазначеної комісії.

Керівник комісії з питань евакуації та її персональний склад призначаються органом, за рішенням якого вони утворені.

У невідкладних випадках у складі таких комісій утворюються оперативні групи, що розпочинають роботу з моменту прийняття рішення про проведення евакуації населення.

Варіант структурної схеми комісії з питань евакуації представлений на рис. 5.

Рис.7. Структурна схеми комісії з питань евакуації.

Головою комісії з питань евакуації району (міста, села, селища), як правило, призначається заступник голови виконкому міської (селищної або сільської) громади. До складу комісії з питань евакуації входять представники виконавчого

комітету (від відділів: організаційного, загального, кадрів, соціального захисту населення, освіти та інших), служб цивільного захисту (зв'язку і оповіщення, медичної, матеріально-технічної, охорони громадського порядку та транспорту).

Комісія з питань евакуації відповідно до покладених на неї завдань:

- розробляє план евакуації працівників, членів їх сімей, документів та майна у безпечний район розміщення об'єкта і організує здійснення заходів з евакуації у разі виникнення НС;
- складає і регулярно коригує (не довше двох разів на рік) списки на евакуацію працівників та членів їх сімей;
- організує облік інвалідів, хворих, людей похилого віку, вагітних жінок та жінок з малолітніми дітьми (віком до 10 років), яким у разі евакуації необхідно надати транспортні засоби до місць, де вони мешкають;
- підтримує в межах її діяльності взаємодію з комісіями з питань евакуації районних адміністрацій та органів державної влади міста, а також з місцевими органами влади у районі нового місця розташування об'єкта (якщо воно визначено завчасно);
- оповіщає працівників об'єкта та членів їх сімей про початок евакуації, здійснює реєстрацію працівників та членів їх сімей, які прибули для евакуації;
- розподіляє людей за транспортом (вагонами, автобусами), формує пішохідні колони для відправлення на пункти посадки, організовує посадку евакуйованих на транспорт та їх відправлення до пунктів призначення, забезпечує зустріч та розміщення евакуйованих у районі нового місця розташування об'єкта;
- організовує інформаційне забезпечення евакуйованих працівників;
- бере участь у об'єктових спеціальних навчаннях та тренуваннях з питань цивільного захисту з метою практичного відпрацювання членами комісії з питань евакуації своїх функціональних обов'язків;

- здійснює інші функції, що впливають з покладених на неї завдань.
-

Збірні пункти евакуації призначені для збору і реєстрації евакуйованого населення та організації його вивезення (виведення) у безпечні райони і розміщуються поблизу залізничних станцій, морських і річкових портів, пристаней, автовокзалів, маршрутів евакуації, а також на наявних міських площах, у відкритих безпечних місцях або безпечних приміщеннях.

У невідкладних випадках функції збірних пунктів евакуації за рішенням керівника комісії з питань евакуації покладаються на оперативні групи.

Проміжні пункти евакуації розміщуються на зовнішньому кордоні зони надзвичайної ситуації, пов'язаної з радіоактивним забрудненням (хімічним зараженням), для пересадки населення з транспорту, що працював у зоні надзвичайної ситуації, на дезактивовані транспортні засоби, які здійснюють перевезення на незабруднені (незаражені) території.

Приймальні пункти евакуації розгортаються для приймання, ведення обліку евакуйованого населення, матеріальних і культурних цінностей та відправлення їх до місць постійного (тимчасового) розміщення (збереження) у безпечних районах.

Приймальні пункти евакуації розгортаються в місцях висадки евакуйованого населення (працівників) поблизу залізничної станції, пристані та пункту висадки з автотранспорту.

Збірні пункти евакуації, проміжні пункти евакуації та приймальні пункти евакуації забезпечуються зв'язком з районними, міськими, районними у містах, селищними, сільськими комісіями з питань евакуації, комісіями з питань

евакуації, утвореними на об'єктах господарювання, пунктами посадки на транспортні засоби, вихідними пунктами руху пішки, медичними і транспортними службами.

Час на розгортання і підготовку до роботи тимчасових органів з евакуації усіх рівнів не повинен перевищувати чотирьох годин з моменту отримання рішення про проведення евакуації.

Контроль за роботою органів з евакуації здійснюється органом, який приймає рішення про проведення евакуації.

Органи з евакуації інформують щороку місцеві держадміністрації, органи місцевого самоврядування та керівників суб'єктів господарювання про стан планування евакуації, власної підготовки до виконання покладених на них завдань, навчання населення діям під час проведення евакуації, обладнання станцій, портів, пунктів посадки на транспортні засоби, підготовку маршрутів до місць посадки на транспортні засоби, здійснення контролю за підготовкою транспортних засобів до евакуації, організацію ведення обліку евакуйованого населення, оповіщення відповідних органів управління та населення про початок евакуації, медичне забезпечення населення під час евакуації у місті (районі), підготовку до розміщення пунктів санітарної обробки населення, спеціальної обробки одягу, майна і транспорту, здійснення дозиметричного контролю у складі приймальних пунктів евакуації.

Місцеві держадміністрації, органи місцевого самоврядування та суб'єкти господарювання, **що приймають евакуйоване населення**, визначають склад відповідних органів з евакуації, забезпечують розроблення плану приймання та розміщення евакуйованого населення, яке прибуває з небезпечних районів, підготовку приймальних пунктів з евакуації, обладнання станцій, портів, пунктів висадки населення, сховищ для захисту евакуйованого населення, здійснення контролю за підготовкою житла, медичних закладів, інших об'єктів для розміщення і життєзабезпечення евакуйованого населення, організацію ведення його обліку,

забезпечення радіаційної і хімічної розвідок на маршрутах евакуації і в районах розміщення населення, організацію дозиметричного контролю, санітарної обробки населення, спеціальної обробки одягу, майна і транспорту.

Планування заходів з евакуації здійснюється відповідно до Методики планування заходів з евакуації (*наказ МВС від 10.07.2017 № 579*).

Для виконання визначених завдань комісія з питань евакуації відпрацьовує наступні документи:

- Розпорядчий акт голови громади про створення комісії з питань евакуації.
- Положення про комісію з питань евакуації громади.
- Основні завдання комісії з питань евакуації.
- План організації і проведення заходів з евакуації.
- Календарний план роботи комісії з питань евакуації.
- Штатно-посадовий список членів комісії з питань евакуації.
- Функціональні обов'язки працівників комісії з питань евакуації.
- Схема оповіщення працівників комісії з питань евакуації.
- Варіанти оповіщення населення.
- Схеми маршруту евакуації.
- Типова структура комісії з питань евакуації громади.
- Витяг із плану евакуаційних заходів району.
- Ордер на зайняття будинків.
- Взаємоузгоджений план приймання, розміщення працівників і членів їх сімей у районі нового місця розташування.
- Пам'ятка евакуйованим.
- Таблиця оповіщення працівників комісії з питань евакуації.
- Облік мешканців громади, що евакуюються.
- Подвірний список розселення мешканців громади.
- Списки мешканців, що підлягають евакуації (у 3-х примірниках) за видами транспорту*.

➤ Відомість розподілу приміщень, що виділені для розміщення евакуйованих.

➤ Донесення про хід евакуації.

* Списки складаються в 3-х примірниках:

- перший залишається у голови комісії з питань евакуації;

- другий – направляється на збірний пункт евакуації;

- третій – з початком вивозу (виводу) евакуйованого населення направляється в комісію з питань евакуації району розміщення.

ІНЖЕНЕРНИЙ ЗАХИСТ ТЕРИТОРІЇ

Включає:

- проведення районування територій за наявністю потенційно небезпечних об'єктів і небезпечних геологічних, гідрогеологічних та метеорологічних явищ і процесів, а також ризику виникнення надзвичайних ситуацій, пов'язаних з ними;
- віднесення міст до відповідних груп цивільного захисту та віднесення суб'єктів господарювання до відповідних категорій цивільного захисту;
- розроблення та включення вимог інженерно-технічних заходів цивільного захисту до відповідних видів містобудівної і проектної документації та реалізація їх під час будівництва і експлуатації;
- урахування можливих проявів небезпечних геологічних, гідрогеологічних та метеорологічних явищ і процесів та негативних наслідків аварій під час розроблення генеральних планів населених пунктів і ведення містобудування;
- розміщення об'єктів підвищеної небезпеки з урахуванням наслідків аварій, що можуть статися на таких об'єктах;
- розроблення і здійснення заходів щодо безаварійного функціонування об'єктів підвищеної небезпеки;
- будівництво споруд, будівель, інженерних мереж і транспортних комунікацій із заданими рівнями безпеки та надійності;
- будівництво протизсувних, протиповеневих, протиселевих, протилавинних, протиерозійних та інших інженерних споруд спеціального призначення, їх утримання у функціональному стані;

- обстеження будівель, споруд, інженерних мереж і транспортних комунікацій, розроблення та здійснення заходів щодо їх безпечної експлуатації;
- інші заходи інженерного захисту територій залежно від ситуації, що склалася.

Здійснення заходів інженерного захисту територій покладається на суб'єктів забезпечення цивільного захисту.

За результатами визначення ризиків виникнення надзвичайних ситуацій внаслідок небезпечних геологічних, гідрогеологічних та метеорологічних явищ і процесів, а також на об'єктах підвищеної небезпеки ДСНС веде Державний реєстр небезпечних територій у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Розроблення містобудівної документації та проектування об'єктів, що належать суб'єктам господарювання і можуть спричинити виникнення надзвичайних ситуацій та вплинути на стан захисту населення і територій, здійснюються з урахуванням вимог інженерно-технічних заходів цивільного захисту.

Об'єкти, що належать суб'єктам господарювання, проектування яких здійснюється з урахуванням вимог інженерно-технічних заходів цивільного захисту, визначаються постановою КМУ від 09.01.2014 №6 «Про затвердження переліку об'єктів, що належать суб'єктам господарювання, проектування яких здійснюється з урахуванням вимог інженерно-технічних заходів цивільного захисту».

Замовники будівництва отримують на безоплатній основі у ДСНС, вихідні дані у порядку, визначеному Законом України "Про регулювання містобудівної діяльності".

Вимоги інженерно-технічних заходів цивільного захисту, дотримання яких обов'язкове під час розроблення містобудівної та проектної документації, визначаються відповідно до Закону України "Про будівельні норми".

ОРГАНІЗАЦІЯ РАДІАЦІЙНОГО ТА ХІМІЧНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ І ТЕРИТОРІЇ

Складовою частиною загального комплексу заходів щодо захисту населення від надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру є радіаційний та хімічний захист.

***Радіаційний та хімічний захист (РХЗ) населення** – це комплекс заходів цивільного захисту, направлених на запобігання або послаблення дії іонізуючого випромінювання, небезпечних хімічних речовин та бойових отруйних речовин (ст. 35 Кодексу цивільного захисту України).*

Важливість радіаційних та хімічних заходів для захисту населення зумовлена можливим знаходженням на території ОТГ небезпечних радіаційних та хімічних об'єктів, а також сформований станом радіаційної та хімічної безпеки.

Радіаційний та хімічний захист населення і територій включає:

1. Виявлення та оцінку радіаційної та хімічної обстановки.

Виконавчі органи міських (сільських, селищних) рад оцінюють вплив радіаційно- та хімічно- небезпечних об'єктів на безпеку життєдіяльності населення, визначають зони можливого хімічного забруднення та прогнозовані зони хімічного забруднення внаслідок можливих хімічних аварій, проводять розрахунок щодо кількості суб'єктів господарювання та населення, які можуть потрапити в зазначені зони.

На підставі розпоряджень голови обласної державної адміністрації, виконавчих органів міських (сільських, селищних) рад створюють розрахунково-аналітичні групи, зокрема, розробляють та затверджують положення про розрахунково-аналітичні групи, у якому визначають завдання, функціональні обов'язки, порядок роботи (рекомендації визначено наказом

МНС від 11.08.2010 №649), укомплектовують їх працівниками, забезпечують оснащенням згідно із затвердженими положеннями про розрахунково-аналітичні групи.

2. Організацію та здійснення дозиметричного та хімічного контролю.

Дозиметричний та хімічний контроль включає визначення доз опромінення населення, а також рівня забруднення радіоактивними та небезпечними хімічними речовинами об'єктів навколишнього природного середовища, продуктів харчування, питної води, поверхні транспортних засобів, одягу та майна. Дозиметричний та хімічний контроль здійснюється установами та організаціями, що входять до складу державної системи моніторингу довкілля.

3. Розроблення та впровадження типових режимів радіаційного захисту.

При виникненні радіаційної аварії вводяться заходи захисту населення: обмеження перебування населення на відкритому повітрі, укриття у захисних спорудах, евакуація та йодна профілактика здійснюється відповідно до рівнів виправданості та безумовної виправданості (Норми радіаційної безпеки України (НРБУ-97, таблиця Д.7.1 – Найнижчі межі виправданості та рівні безумовної виправданості для невідкладних контрзаходів).

4. Використання засобів колективного захисту.
5. Використання засобів індивідуального захисту, приладів радіаційної та хімічної розвідки, дозиметричного і хімічного контролю аварійно-рятувальними службами, формуваннями та спеціалізованими службами цивільного захисту, які беруть участь у проведенні аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, гасінні пожеж в осередках ураження радіаційно- і хімічно-небезпечних об'єктів та населення, яке проживає у зонах небезпечного забруднення.

Визначається постановою КМУ від 19.08.2002 №1200 (від 08.04.2013 № 237).

Виконавчі органи міських (сільських, селищних) рад визначають обсяги забезпечення непрацюючого населення, яке проживає у зонах хімічного забруднення, засобами індивідуального захисту органів дихання, а також обсяги забезпечення формувань цивільного захисту засобами індивідуального захисту, приладами радіаційної та хімічної розвідки та дозиметричного і хімічного контролю.

Місцевими (сільськими, селищними) радами планується виділення коштів за рахунок місцевих бюджетів і коштів хімічно-небезпечних об'єктів на закупівлю зазначених засобів для непрацюючого населення, яке проживає у прогнозованих зонах хімічного забруднення, а також за рахунок місцевих бюджетів – засобів індивідуального захисту, приладів радіаційної та хімічної розвідки та дозиметричного і хімічного контролю для формувань цивільного захисту.

Місцеві (сільські, селищні) ради визначають місця для зберігання та пункти видачі засобів індивідуального захисту органів дихання для непрацюючого населення.

При загрозі та виникненні НС, пов'язаної із виливом (викидом) у довкілля радіоактивних та небезпечних хімічних речовин, виконавчі органи міських (сільських, селищних) рад організують своєчасну видачу зазначених засобів непрацюючому населенню.

6. Проведення йодної профілактики рятувальників, які залучаються до ліквідації радіаційної аварії, персоналу радіаційно-небезпечних об'єктів та населення, яке проживає в зонах можливого забруднення, радіоактивними ізотопами йоду з метою запобігання опроміненню щитоподібної залози.

Згідно із законодавством, населення, яке проживає у зонах спостереження атомних електростанцій, забезпечується препаратами стабільного йоду за рахунок державного бюджету.

При виникненні радіаційної аварії на атомній електростанції виконавчі органи міських (сільських, селищних) рад, на підставі рекомендацій МОЗ України стосовно оцінки та прогнозу доз опромінення населення у зонах радіоактивного забруднення, організовують своєчасну видачу зазначених засобів населенню.

7. Надання населенню можливості придбання в особисте користування засобів індивідуального захисту, приладів дозиметричного та хімічного контролю.
8. Проведення санітарної обробки населення та спеціальної обробки одягу, майна і транспорту.

Санітарна обробка населення та спеціальна обробка (дезактивація, дегазація) майна та одягу здійснюється підприємствами комунального призначення (лазні, пральні), завчасно пристосованими для здійснення зазначених заходів.

Спеціальна обробка техніки здійснюється автотранспортними підприємствами, завчасно пристосованих для здійснення таких заходів.

Місцевими (сільськими, селищними) радами формується перелік зазначених підприємств та укладаються із ними цивільно-правові угоди щодо проведення санітарної обробки людей та спеціальної обробки транспорту, майна та одягу.

9. Розроблення загальних критеріїв, методів та методик спостережень щодо оцінки радіаційної та хімічної обстановки.

Радіаційне та хімічне спостереження здійснюється з метою своєчасного отримання органами управління єдиної державної системи цивільного захисту та їх структурними підрозділами інформації про забруднення довкілля небезпечними хімічними та радіоактивними речовинами, аналізу та розроблення практичних рекомендацій щодо прийняття рішень про реагування на впровадження заходів захисту населення.

Здійснюється згідно наказу МНС від 06.08.2002 N 186.

10. Інші заходи радіаційного і хімічного захисту залежно від ситуації, що склалася.

МЕДИЧНИЙ, БІОЛОГІЧНИЙ І ПСИХОЛОГІЧНИЙ ЗАХИСТ, ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САНІТАРНОГО ТА ЕПІДЕМІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ НАСЕЛЕННЯ

Медичний захист і забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення включає (ст. 36 Кодексу ЦЗ):

- надання медичної допомоги постраждалим внаслідок надзвичайних ситуацій, рятувальникам та іншим особам, які залучалися до виконання аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, гасіння пожеж, проведення їх медико-психологічної реабілітації. Медична допомога населенню забезпечується службою медицини катастроф, керівництво якою здійснює МОЗ України;
- планування і використання сил та засобів закладів охорони здоров'я незалежно від форми власності;
- своєчасне застосування профілактичних медичних препаратів та своєчасне проведення санітарно-протиепідемічних заходів;
- контроль за якістю та безпекою харчових продуктів і продовольчої сировини, питної води та джерелами водопостачання;
- завчасне створення і підготовку спеціальних медичних формувань;
- утворення в умовах надзвичайних ситуацій необхідної кількості додаткових тимчасових мобільних медичних підрозділів або залучення додаткових закладів охорони здоров'я;
- накопичення медичного та спеціального майна і техніки;
- підготовку та перепідготовку медичних працівників з надання екстреної медичної допомоги;
- навчання населення способам надання домедичної допомоги та правилам дотримання особистої гігієни;

- здійснення заходів з метою недопущення негативного впливу на здоров'я населення шкідливих факторів навколишнього природного середовища та наслідків надзвичайних ситуацій, а також умов для виникнення і поширення інфекційних захворювань;
- проведення моніторингу стану навколишнього природного середовища, санітарно-гігієнічної та епідемічної ситуації;
- санітарну охорону територій та суб'єктів господарювання в зоні надзвичайної ситуації;
- здійснення інших заходів, пов'язаних з медичним захистом населення, залежно від ситуації, що склалася.

Здійснення заходів медичного захисту населення покладається на суб'єктів забезпечення цивільного захисту.

Біологічний захист населення, тварин і рослин включає (ст. 37 Кодексу ЦЗ):

- своєчасне виявлення чинників та осередку біологічного зараження, його локалізацію і ліквідацію;
- прогнозування масштабів і наслідків біологічного зараження, розроблення та запровадження своєчасних протиепідемічних, профілактичних, протиепізоотичних, протіепіфітотичних і лікувальних заходів;
- проведення екстреної неспецифічної та специфічної профілактики біологічного зараження населення;
- своєчасне застосування засобів індивідуального та колективного захисту;
- запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів, обсервації та карантину;
- здійснення дезінфекційних заходів в осередку зараження, знезараження суб'єктів господарювання, тварин та санітарної обробки населення;
- надання екстреної медичної допомоги ураженим біологічними патогенними агентами;
- інші заходи біологічного захисту залежно від ситуації, що склалася.

Біологічний захист населення, тварин і рослин додатково включає встановлення протиепідемічного, протиєпізоотичного та протиєпіфітотичного режимів та їх дотримання суб'єктами господарювання, закладами охорони здоров'я та населенням.

Здійснення заходів біологічного захисту покладається на суб'єктів забезпечення цивільного захисту.

Заходи психологічного захисту населення спрямовуються на зменшення та нейтралізацію негативних психічних станів і реакцій серед населення у разі загрози та виникнення надзвичайних ситуацій і включають (ст. 38 Кодексу ЦЗ):

- планування діяльності, пов'язаної з психологічним захистом;
- своєчасне застосування ліцензованих та дозволених до застосування в Україні інформаційних, психопрофілактичних і психокорекційних методів впливу на особистість;
- виявлення за допомогою психологічних методів чинників, які сприяють виникненню соціально-психологічної напруженості;
- використання сучасних психологічних технологій для нейтралізації негативного впливу чинників надзвичайних ситуацій на населення;
- здійснення інших заходів психологічного захисту залежно від ситуації, що склалася.

Організація та здійснення заходів психологічного захисту населення покладаються на ДСНС.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ НАСЕЛЕННЯ

Убезпечення життєдіяльності громадян було і залишається одним із визначних складових усієї системи цивільного захисту.

Згідно із ст. 19 Кодексу цивільного захисту України до повноважень органів місцевого самоврядування у сфері цивільного захисту належить забезпечення навчання з питань цивільного захисту посадових осіб органів місцевого самоврядування та суб'єктів господарювання комунальної власності, здійснення підготовки населення до дій у надзвичайних ситуаціях (ст. 39 та 91 Кодексу ЦЗ).

Навчання осіб керівного складу та фахівців органів місцевого самоврядування, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту, здійснюється шляхом проведення функціонального навчання та практичної підготовки.

Функціональне навчання (набуття та систематичне оновлення спеціальних знань, умінь і навичок з питань цивільного захисту) проходять посадові особи органів місцевого самоврядування, визначені додатком 1 постановою КМУ від 23.10.2013 № 819 на базі навчально-методичних центрів сфери цивільного захисту.

Особи керівного складу та фахівці органів місцевого самоврядування, суб'єктів господарювання, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту, у **перший рік призначення на посаду і періодично один раз на три-п'ять років зобов'язані проходити навчання з питань цивільного захисту.**

Навчання проводиться відповідно до державного замовлення за рахунок коштів Державного бюджету України, передбачених для фінансування ДСНС України, а також за контрактом за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб. Відповідні записи про навчання заносяться у трудову книжку.

Місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування визначають щорічну потребу в навчанні керівного складу та фахівців, забезпечують періодичність його проведення та закріплюють на правах оперативного управління або передають у власність навчально-методичним центрам сфери цивільного захисту підприємства, установи та організації, приміщення, споруди та інше майно, необхідне для забезпечення їх діяльності.

ДСНС України здійснює державний нагляд (контроль) за дотриманням періодичності навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту, та вживає заходів для усунення виявлених недоліків.

Практична підготовка (спеціальні об'єктові навчання і тренування з питань цивільного захисту) здійснюється з метою відпрацювання дій для проведення заходів спрямованих на запобігання надзвичайних ситуацій і реагування на них в мирний час і особливий період (ст. 92 Кодексу ЦЗ, постанова КМУ від 26.06.2013 №443, наказ ДСНС від 29.01.2014 №44 (у редакції наказу ДСНС України від 11.04.2014 N 195):

- **органів управління** – шляхом проведення командно-штабних навчань та штабних тренувань з керівним складом фахівцями органів місцевого самоврядування, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з цивільного захисту. Організація підготовки органів управління покладається на керівників таких органів.

- **сил цивільного захисту** – шляхом проведення органами управління спеціальних, показових, експериментальних навчань (тренувань) з питань цивільного захисту. Організація підготовки сил цивільного захисту здійснюється органами управління, а також органами управління суб'єктів господарювання, у складі яких вони перебувають.

Порядок підготовки до дій за призначенням органів управління та сил цивільного захисту здійснюється відповідно до плану основних заходів цивільного захисту України на відповідний рік, річних планів основних заходів цивільного захисту функціональних і територіальних підсистем єдиної державної системи цивільного захисту та їх ланок.

Органи місцевого самоврядування щороку затверджують графіки проведення спеціальних об'єктових навчань і тренувань з питань цивільного захисту, підготовлені керівниками підприємств, установ, організацій.

Організація навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях здійснюється відповідно до ст. 39 Кодексу ЦЗ та постанови КМУ від 26.06.2013 №444 «Про затвердження Порядку здійснення навчання діям у надзвичайних ситуаціях».

Навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях здійснюється:

- за місцем роботи – працюючого населення;
- за місцем навчання – дітей дошкільного віку, учнів та студентів;
- за місцем проживання – непрацюючого населення.

Організація навчання діям у надзвичайних ситуаціях покладається:

1) **працюючого та непрацюючого населення** – на ДСНС України, місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування, які розробляють і затверджують відповідні організаційно-методичні вказівки та програми з підготовки населення до таких дій;

2) **дітей дошкільного віку, учнів та студентів** – на МОН України, який розробляє та затверджує навчальні програми з вивчення заходів безпеки, способів захисту від впливу небезпечних факторів, викликаних надзвичайними ситуаціями, з надання домедичної допомоги за погодженням з ДСНС України.

Стандартами професійно-технічної та вищої освіти передбачається набуття знань у сфері цивільного захисту.

Громадські організації та позашкільні навчальні заклади здійснюють навчання діям у надзвичайних ситуаціях відповідно до своїх статутів.

Навчання працюючого населення

Навчання працюючого населення діям у надзвичайних ситуаціях є обов'язковим і здійснюється в робочий час за рахунок коштів роботодавця за програмами підготовки населення діям у надзвичайних ситуаціях (*стаття 40 Кодексу ЦЗ, наказ ДСНС від 08.08.2014 № 458 «Про затвердження Програми загальної підготовки працівників підприємств, установ та організацій до дій у надзвичайних ситуаціях»*), а також під час проведення спеціальних об'єктових навчань і тренувань з питань цивільного захисту.

Для отримання працівниками відомостей про конкретні дії у надзвичайних ситуаціях з урахуванням особливостей виробничої діяльності суб'єкта господарювання у кожному суб'єкті господарювання обладнується інформаційно-довідковий куточок з питань цивільного захисту.

Особи, під час прийняття на роботу та працівники щороку за місцем роботи проходять інструктаж з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях.

Особи, яких приймають на роботу, пов'язану з підвищеною пожежною небезпекою, мають попередньо пройти спеціальне навчання (пожежно-технічний мінімум). Працівники, зайняті на роботах з підвищеною пожежною небезпекою, один раз на рік проходять перевірку знань відповідних нормативних актів з пожежної безпеки, а

посадові особи, до початку виконання своїх обов'язків і періодично (один раз на три роки), проходять навчання та перевірку знань з питань пожежної безпеки.

Допуск до роботи осіб, які не пройшли навчання, інструктаж і перевірку знань з питань цивільного захисту, зокрема з пожежної безпеки – забороняється.

Програми навчання з питань пожежної безпеки погоджуються з ДСНС України.

Формування культури безпеки життєдіяльності населення. Навчання учнів, студентів та дітей дошкільного віку (ст. 41 Кодексу ЦЗ).

Культура безпеки життєдіяльності населення – це сукупність цінностей, стандартів, моральних норм і норм поведінки, спрямованих на підтримання самодисципліни, як способу підвищення рівня безпеки.

Популяризація культури безпеки життєдіяльності серед дітей та молоді організовується і здійснюється ДСНС України, спільно з МОН України, громадськими організаціями шляхом:

- 1) проведення шкільних, районних (міських), обласних та всеукраїнських змагань з безпеки життєдіяльності;
- 2) проведення навчально-тренувальних зборів і польових таборів;
- 3) участі команд – переможниць у заходах міжнародного рівня з цих питань.

Навчання учнів, студентів та дітей дошкільного віку діям у надзвичайних ситуаціях та правилам пожежної безпеки є обов'язковим і здійснюється під час навчально-виховного процесу за рахунок коштів, передбачених на фінансування навчальних закладів.

Навчання дітей дошкільного віку діям у надзвичайних ситуаціях та запобігання пожежам від дитячих пустощів з

вогнем проводиться шляхом формування у них поведінки, відповідної віку дитини, щодо власного захисту та рятування.

Навчання непрацюючого населення (ст. 42 Кодексу ЦЗ).

Непрацююче населення самостійно вивчає пам'ятки та інший інформаційно-довідковий матеріал з питань цивільного захисту, правила пожежної безпеки у побуті та громадських місцях і має право отримувати від органів державної влади, органів місцевого самоврядування, через засоби масової інформації іншу наочну продукцію, відомості про надзвичайні ситуації, у зоні яких або у зоні можливого ураження від яких може опинитися місце проживання непрацюючих громадян, а також про способи захисту від впливу небезпечних факторів, викликаних такими надзвичайними ситуаціями.

ФІНАНСОВЕ ТА МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХОДІВ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Фінансування заходів у сфері цивільного захисту здійснюється за рахунок коштів місцевого бюджету, коштів підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності і господарювання, а також добровільних пожертвувань фізичних і юридичних осіб, благодійних організацій та об'єднань громадян.

Відповідно до постанови КМУ від 04.02.1999 № 140 «Про затвердження Порядку фінансування робіт із запобігання та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій» фінансування заходів щодо запобігання НС здійснюється центральними органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, СГ на основі затверджених планів робіт, цільових програм.

Фінансування здійснюється виходячи з обсягу коштів, передбачених у відповідних бюджетах, з резервного фонду бюджетів на основі даних моніторингу, досліджень та прогнозів щодо можливого перебігу подій з метою недопущення їх переростання у НС, а також за рахунок власних коштів СГ усіх форм власності.

Рішення щодо необхідності створення резервного фонду місцевого бюджету приймає відповідна рада.

Згідно статті 24 Бюджетного кодексу України резервний фонд бюджету (далі – РФ) не може перевищувати 1% обсягу витратів загального фонду відповідного бюджету.

Рішення про виділення коштів з РФ бюджету приймається тільки у межах призначення на цю мету у відповідному бюджеті і втрачає чинність після закінчення відповідного бюджетного періоду.

Кошти з РФ відповідного бюджету виділяються на безповоротній основі або на умовах повернення, про що зазначається у рішенні про виділення коштів з РФ.

Відповідно до постанови КМУ від 29.03.2002 № 415 «Про затвердження Порядку використання коштів резервного фонду бюджету» кошти з РФ суб'єкта господарювання недержавної форми власності або суб'єкта господарювання, у статутному фонді яких корпоративні права держави становлять менше ніж 51%, виділяються лише на умовах повернення.

Згідно з постановою КМУ від 04.02.1999 № 140 фінансування заходів з ліквідації НС здійснюється відповідно до їх рівнів:

Об'єктового рівня – за рахунок власних коштів СГ;

Місцевого рівня – за рахунок власних коштів СГ, на території яких виникла НС і додатково – за рахунок РФ бюджету ОТГ;

Регіонального рівня – за рахунок власних коштів СГ, на території яких виникла НС і додатково – за рахунок РФ ОТГ і обласного бюджету;

Державного рівня – за рахунок власних коштів СГ, на території яких виникла НС і додатково – за рахунок РФ місцевих бюджетів і КМУ.

Додаткові кошти для фінансування заходів з ліквідації НС відповідного рівня або їх наслідків (за умови зазначених джерел фінансування) виділяються на підставі клопотання відповідного органу виконавчої влади:

- об'єктового рівня – за рішенням виконкому ради ОТГ;
- місцевого рівня – за рішенням облдержадміністрації;
- регіонального та державного рівня – за рішенням КМУ.

Разом з клопотанням до органу виконавчої влади вищого рівня подаються документи:

- обґрунтування необхідності та обсяги виділення додаткових коштів;
- акти обстеження;
- висновки комісій;
- кошторисна документація з висновками відповідних експертів.

Органи виконавчої влади СГ, які отримали додаткові кошти, після закінчення робіт з ліквідації наслідків НС звітують про виконання цих коштів відповідно до Інструкції (МНС, № 187).

Кошти, виділені на ліквідацію НС, використовуються для:

- проведення пошуково-рятувальних робіт, аварійно-відновлювальних та інших невідкладних робіт;
 - надання матеріальної допомоги потерпілим;
 - розгортання та утримання тимчасових пунктів проживання і харчування потерпілих;
 - проведення евакуаційних заходів;
 - забезпечення дій рятувальних та інших підрозділів, залучених до ліквідації НС.
-

Згідно з постановою КМУ від 29.03.2002 № 415 звернення про виділення коштів з РФ бюджету подаються:

- щодо видатків держбюджету – облдержадміністрацією до КМУ;
- щодо видатків місцевих бюджетів – СГ до виконкому ради ОТГ.

У зверненні зазначається:

- напрям використання коштів РФ бюджету;
- головний розпорядник коштів;
- обсяг асигнувань, в тому числі на умовах повернення;
- підстави для здійснення заходів за рахунок коштів РФ бюджету;
- інформація про можливості (неможливості) фінансування зазначених заходів за рахунок інших джерел та наслідків у разі, коли кошти з РФ не будуть виділені.

До звернення обов'язково додаються:

- розрахунки обсягу коштів з РФ бюджету;
- перелік першочергових робіт з ліквідації НС або заходів щодо запобігання НС;
- документи, які підтверджують отримані суми страхового відшкодування (у разі відсутності договору страхування – пояснення заявника);
- інформація про розміри завданих збитків та людських втрат;
- акти обстежень та дефектні акти, що підтверджують розміри завданих збитків, затверджені в установленому порядку;

➤ узагальнені кошторисні розрахунки на проведення аварійно-відбудовних робіт.

Матеріально-технічне забезпечення заходів цивільного захисту ОТГ

Для запобігання та ліквідації наслідків НС відповідно до Порядку створення та використання матеріальних резервів для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, затвердженого постановою КМУ від 30.09.2015 № 775, заздалегідь створюються такі резерви.

Матеріальні резерви створюються:

виконавчими радами ОТГ – місцеві матеріальні резерви для здійснення заходів, спрямованих на запобігання і ліквідацію наслідків надзвичайних ситуацій та надання термінової допомоги постраждалому населенню;

суб'єктами господарювання, у власності або користуванні яких є об'єкт (об'єкти) підвищеної небезпеки або потенційно небезпечний об'єкт (об'єкти) - об'єктовий матеріальний резерв для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій та проведення невідкладних відновлювальних робіт.

Резерви створюються виходячи з максимальної гіпотетичної (прогнозованої) НС, характерної для конкретної території, галузі, об'єкта та передбачуваного обсягу робіт:

місцевого – за рахунок коштів бюджету місцевих бюджетів;

об'єктового – за рахунок власних коштів підприємств.

Матеріальні резерви розміщуються на об'єктах, призначених або пристосованих для їх зберігання, за рішенням керівників відповідних органів місцевого самоврядування та підприємств з урахуванням оперативної доставки таких резервів до можливих зон надзвичайних ситуацій.

Створення та накопичення матеріальних резервів здійснюється відповідно до річних графіків, затверджених відповідними органами місцевого самоврядування та керівниками підприємств.

Матеріальні резерви **використовуються** виключно для:

- здійснення запобіжних заходів у разі загрози виникнення надзвичайних ситуацій;
- ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;
- проведення невідкладних відновлювальних робіт і заходів;
- надання постраждалому населенню необхідної допомоги для забезпечення його життєдіяльності;
- розгортання та утримання тимчасових пунктів проживання і харчування постраждалого населення;
- забезпечення пально-мастильними та іншими витратними матеріалами транспортних засобів підприємств та громадян, залучених для евакуації постраждалого населення із зони надзвичайної ситуації та можливого ураження.

Відповідальність за створення та використання матеріальних резервів, здійснення контролю за їх наявністю покладається на керівників органів місцевого самоврядування та підприємств відповідно.

ДСНС здійснює методичне керівництво та контроль за створенням та використанням матеріальних резервів.

ОРГАНІЗАЦІЯ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Відповідно до Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність»:

Суб'єкт господарювання – це зареєстрована в установленому законодавством порядку юридична особа (підприємство, установа, організація) незалежно від організаційно-правової форми і форми власності та фізична особа – підприємець, які проводять діяльність на території України.

Структура системи цивільного захисту суб'єкта господарювання залежить від:

- характеру об'єктів економіки, які експлуатують СГ, та їх важливості для економіки і безпеки держави;
- кількості працюючих осіб у СГ;
- характеру небезпеки при нормальній експлуатації об'єктів та при виникненні аварій на них;
- вірогідності виникнення НС (аварій), на об'єктах, які експлуатують СГ (рівні ризику);
- місця розташування СГ по відношенню до зовнішніх загроз.

Класифікація об'єктів економіки:

1. Стратегічні об'єкти – це об'єкти, які мають стратегічне значення для національної економіки і безпеки держави.

Критерії віднесення об'єктів державної власності до стратегічних визначені постановою КМУ від 03.11.2010 №999.

Перелік об'єктів державної власності, що мають стратегічне значення для економіки і безпеки держави, затверджений постановою КМУ від 04.03.2015 № 83. Зміни в перелік вносяться щорічно за поданням міністерств та інших центральних органів виконавчої влади.

2. Категоровані об'єкти з цивільного захисту.

Принципи віднесення об'єктів до відповідних категорій цивільного захисту:

- задоволення потреб збройних сил у ході війни;
- оперативне переведення об'єктів на виконання мобілізаційних завдань;
- забезпечення життєдіяльності населення у воєнний час;
- забезпечення захисту працівників та основних виробничих фондів від сучасних засобів ураження;
- здійснення за короткий строк відбудови об'єкта у разі його часткового руйнування.

Основні показники віднесення об'єктів до категорій цивільного захисту: виробнича потужність, загальна чисельність працівників, потреба в захисних спорудах, засобах індивідуального захисту.

Відповідно до таких показників категоровані об'єкти поділяються:

- **особливої важливості** – об'єкти загальнодержавного економічного і оборонного значення;
- **першої категорії** – об'єкти міжгалузевого та міжрегіонального значення;
- **другої категорії** – об'єкти галузевого та регіонального значення.

Інші об'єкти, що не належать до категорованих об'єктів з цивільного захисту, є некатегоровані.

3. Потенційно небезпечні об'єкти (далі - ПНО) – об'єкти (підприємства), на яких можуть використовуватися або виготовляються, переробляються, зберігаються чи транспортуються небезпечні речовини, біологічні препарати, а також інші об'єкти, що за певних обставин можуть створити реальну загрозу виникнення аварії (*ст.1 Закону України «Про об'єкти підвищеної небезпеки» від 18.01.2001 № 2245-III*).

4. Хімічно небезпечні об'єкти (далі – ХНО) – промислові об'єкти (підприємства) або їх структурні підрозділи, на яких знаходяться в обігу (виробляються, розвантажуються, використовуються у виробництві, розміщуються або

складаються (постійно або тимчасово), знищуються тощо одна або декілька небезпечних хімічних речовин (НХР).

В Одеській області – 28 ХНО (I ступеня – 3; II ступеня – 7; III ступеня – 2 та IV ступеня – 16).

Небезпечні хімічні речовини (далі - НХР) – хімічні речовини, безпосередня чи опосередкована дія яких може спричинити загибель, гостре чи хронічне захворювання або отруєння людей і (чи) завдати шкоди довкіллю (Методика прогнозування наслідків впливу (викиду) НХР при аваріях на промислових об'єктах і транспорті, затверджена наказом МНС, Мінагрополітики, Мінекономіки, Мінекології та природних ресурсів України від 27.03.2001 №73/82/64/122).

До хімічно небезпечних об'єктів відносяться:

- заводи і комбінати хімічних галузей промисловості, а також окремі установки та агрегати, які виробляють або використовують НХР;
- заводи або їх комплекси з переробки нафтопродуктів;
- підприємства, які мають на оснащених холодильні установки, водонапірні станції і очисні споруди, які використовують хлор або аміак;
- транспортні засоби, контейнери і наливні поїзди, автоцистерни, річкові і морські танкери, що перевозять хімічні продукти;
- склади і бази із запасами отрутохімікатів для сільськогосподарських господарств.

5. Об'єкти підвищеної небезпеки (далі - ОПН) – об'єкти, на яких використовуються, виготовляються, переробляються, зберігаються або транспортуються одна або кілька небезпечних речовин чи категорій небезпечних речовин у кількості, що дорівнює або перевищує нормативно встановлені порогові маси, а також інші об'єкти як такі, що відповідно до закону є реальною загрозою виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру (ст. 1 Закону України «Про об'єкти підвищеної небезпеки» від 18.01.2001 № 2245-III).

6. Об'єкти та діяльність за категоріями радіаційної небезпеки:

I – атомні електростанції;

II – дослідницькі ядерні реактори або виробництво закритих джерел іонізуючого випромінювання (далі - ДІВ);

III – зберігання відпрацьованого ядерного палива або захоронення відходів низької активності;

IV – мобільні об'єкти з ДІВ (супутники на ядерному живленні, перевезення ДІВ, радіографічні ДІВ);

V – діяльність, яка в нормальних умовах не пов'язана із застосуванням ДІВ, але для якої існує ймовірність забруднення сільськогосподарських продуктів, що вимагає негайної заборони їх вживання у результаті аварій на об'єктах I та II категорії.

(«План реагування на радіаційні аварії», затверджений наказом Держкомітету ядерного регулювання України та МНС України від 17.05.2004 №87/211)

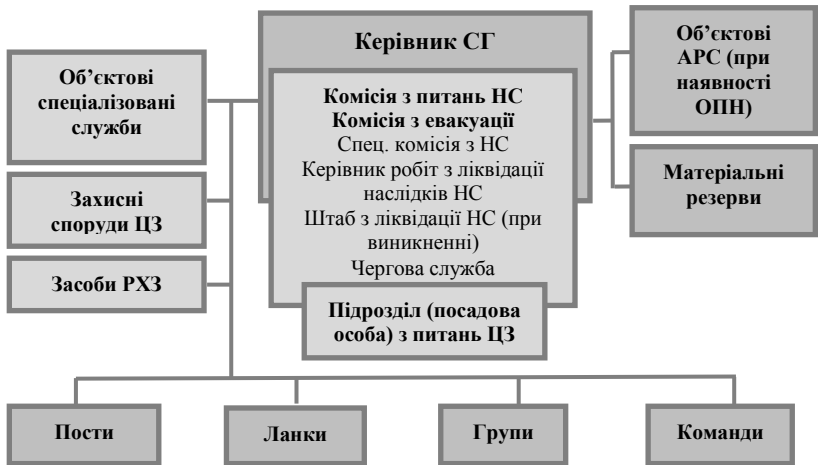

Рис.7. Типова структура організації цивільного захисту суб'єкта господарювання.

Система цивільного захисту суб'єкта господарювання складається:

➤ **органи управління** (керівник СГ, комісія з питань НС, спеціальна комісія з питань НС, керівник робіт з ліквідації

наслідків НС, штаб з ліквідації наслідків НС, комісія з питань евакуації, чергові служби);

➤ **сили ЦЗ** (об'єктові АРС, об'єктові спеціалізовані служби, об'єктові формування ЦЗ);

➤ **засоби ЦЗ** (захисні споруди ЦЗ, засоби радіаційного і хімічного захисту, матеріальні резерви).

ДОДАТКИ

Додаток 1

ПРИМІРНИЙ ПЕРЕЛІК

документів з питань цивільного захисту, що розробляються
органами місцевого самоврядування

Організаційно-розпорядчі документи		
1.	Положення про територіальну підсистему (ланку) єдиної державної системи цивільного захисту	Стаття 10 Кодексу цивільного захисту України; пункт 3 постанови КМУ від 11 березня 2015 № 101
2.	Положення про комісію з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій	Пункт 11 Положення про ЄДСЦЗ (постанова КМУ від 9 січня 2014 № 11)
3.	Положення про спеціальну комісію з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації	Пункт 11 Положення про ЄДСЦЗ (постанова КМУ від 9 січня 2014 № 11)
4.	Положення про структурний підрозділ з питань цивільного захисту	Частина 3 статті 18 та частина 2 статті 20 Кодексу цивільного захисту України; пункт 10 Положення про ЄДСЦЗ (постанова КМУ від 9 січня 2014 № 11); додатки 1 і 2 до постанови КМУ від 18 квітня 2012 № 606
Документи щодо планування заходів з питань цивільного захисту		
5.	План реагування на надзвичайні ситуації	Пункт 1 частини першої статті 130 Кодексу цивільного захисту України
6.	План цивільного захисту на особливий період	Пункт 3 частини першої статті 130 Кодексу цивільного захисту України
7.	План основних заходів цивільного захисту на рік	Пункт 5 частини першої статті 130 Кодексу цивільного захисту України
8.	Заходи в мобілізаційних планах щодо проведення цільової мобілізації для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій у мирний час	Пункт 6 частини першої статті 130 Кодексу цивільного захисту України
9.	Галузеві, регіональні, місцеві програми та плани заходів у сфері цивільного захисту, зокрема спрямовані на захист населення і територій від надзвичайних ситуацій та запобігання їх виникненню, забезпечення техногенної та пожежної безпеки	Пункт 4 частини першої статті 18, пункт 4 частини першої статті 19, пункт 4 частини другої статті 19 Кодексу цивільного захисту України
10.	Плани взаємодії	Пункти 32 та 48 Положення про ЄДСЦЗ (постанова КМУ від 9 січня 2014 № 11)
Документи щодо утворення та діяльності сил цивільного захисту		
11.	Розпорядчий акт про утворення територіальних спеціалізованих служб цивільного захисту	Стаття 25 Кодексу цивільного захисту України; пункт 5 Положення про спеціалізовані служби цивільного захисту (постанова КМУ від 8 липня 2015 № 469)
12.	Перелік територіальних спеціалізованих служб територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту, що утворюються органами управління і суб'єктами господарювання	Пункт 5 Положення про спеціалізовані служби цивільного захисту (постанова КМУ від 8 липня 2015 № 469)

13.	Положення про галузеву/територіальну/об'єктову спеціалізовану службу цивільного захисту	Пункт 7 Положення про спеціалізовані служби цивільного захисту (постанова КМУ від 8 липня 2015 № 469)
14.	Облік працівників спеціалізованих служб, техніки та майна, якими такі служби укомплектовані	Пункт 15 Положення про спеціалізовані служби цивільного захисту (постанова КМУ від 8 липня 2015 № 469)
15.	Розпорядчий акт про утворення об'єктових/територіальних формувань цивільного захисту	Стаття 26 Кодексу цивільного захисту України; пункти 3 та 4 Порядку утворення, завдань та функцій формувань цивільного захисту (постанова КМУ від 9 жовтня 2013 № 787)
16.	Положення про формування цивільного захисту	Пункт 6 Порядку утворення, завдань та функцій формувань цивільного захисту (постанова КМУ від 9 жовтня 2013 № 787)
17.	Табель оснащення формування цивільного захисту технікою і майном	Пункт 1 розділу V Примірного положення про формування цивільного захисту (наказ МВС від 31.01.2015 № 113)
18.	План приведення формування цивільного захисту у готовність	Пункт 5 розділу II Примірного положення про формування цивільного захисту (наказ МВС від 31.01.2015 № 113)
Документи з організації зв'язку та оповіщення		
19.	Схема оповіщення	Пункт 8 Положення про організацію оповіщення і зв'язку у надзвичайних ситуаціях (постанова КМУ від 15 лютого 1999 № 192)
20.	План перевірки експлуатації (свочасності та якості технічного обслуговування) засобів оповіщення і зв'язку	Пункт 5.8 Інструкції про порядок експлуатаційно-технічного обслуговування апаратури та інших [...] (наказ МНС, Держкомзв'язку від 16.08.2000 № 210/119)
21.	Інструкція щодо застосування апаратури оповіщення та дій чергових у разі її несанкціонованого запуску	Пункт 4.2 Інструкції про порядок експлуатаційно-технічного обслуговування апаратури та інших [...] (наказ МНС, Держкомзв'язку від 16.08.2000 № 210/119)
22.	Журнал контролю за проходженням команд управління	Пункт 4.2 Інструкції про порядок експлуатаційно-технічного обслуговування апаратури та інших [...] (наказ МНС, Держкомзв'язку від 16.08.2000 № 210/119)
23.	Список осіб, допущених до обслуговування апаратури та інших технічних засобів оповіщення і зв'язку ЦЗ, їх службові та домашні телефони	Пункт 4.2 Інструкції про порядок експлуатаційно-технічного обслуговування апаратури та інших [...] (наказ МНС, Держкомзв'язку від 16.08.2000 № 210/119)
24.	Графік проведення регламентних робіт	Пункт 4.2 Інструкції про порядок експлуатаційно-технічного обслуговування апаратури та інших [...] (наказ МНС, Держкомзв'язку від 16.08.2000 № 210/119)
Документи щодо організації інженерного захисту		
25.	Перелік суб'єктів господарювання, віднесених до категорій цивільного захисту	Постанова Кабінету Міністрів України від 2 березня 2010 № 227 дск
26.	Розпорядчий акт про створення фонду захисних споруд цивільного захисту	Частина четверта статті 32 Кодексу цивільного захисту України
27.	Розрахунки потреб фонду захисних споруд цивільного захисту (розділи Планів реагування на надзвичайні ситуації та Планів цивільного захисту на особливий період)	Пункт 9 частини першої статті 18, пункт 23 частини першої та пункт 24 частини другої статті 19 Кодексу цивільного захисту України

28.	Книги обліку захисних споруд цивільного захисту (сховищ, протирадіаційних укриттів)	Пункт 16 частини другої статті 17, пункт 11 частини першої статті 18, пункт 26 частини першої та пункт 27 частини другої статті 19, пункт 16 частини першої статті 20 Кодексу цивільного захисту України
29.	Паспорти захисних споруд цивільного захисту (сховищ, протирадіаційних укриттів)	Додаток 1 до Інструкції щодо утримання захисних споруд цивільної оборони у мирний час (наказ МНС від 09.10.2006 № 653)
30.	Акт технічної інвентаризації захисної споруди	Пункти 21 та 22 Методичних рекомендацій щодо проведення технічної інвентаризації [...] (наказ МНС від 10.06.2009 № 390)
31.	Зведені відомості технічної інвентаризації захисних споруд цивільного захисту	Пункт 22 Методичних рекомендацій щодо проведення технічної інвентаризації [...] (наказ МНС від 10.06.2009 № 390)
32.	Облікові картки захисних споруд цивільного захисту (сховищ, протирадіаційних укриттів)	Пункт 23 Методичних рекомендацій щодо проведення технічної інвентаризації [...] (наказ МНС від 10.06.2009 № 390)
33.	Рішення (розпорядження, накази, інші розпорядчі документи) про подальше використання захисних споруд державної та комунальної власності, безхазяйних захисних споруд	Пункт 25 частини першої та п. 26 частини другої статті 19 Кодексу цивільного захисту України
Документи з питань евакуації		
34.	План евакуації населення (персоналу)	Пункт 30 Порядку проведення евакуації [...] (постанова КМУ від 30 жовтня 2013 № 841)
35.	Карта (схема) до Плану евакуації населення (персоналу)	Пункт 4 розділу III Методичних рекомендацій щодо планування і порядку проведення евакуації населення [...] (наказ МНС від 06.09.2004 № 44)
36.	План приймання та розміщення евакуйованого населення	Пункт 32 Порядку проведення евакуації [...] (постанова КМУ від 30 жовтня 2013 № 841)
37.	План евакуації матеріальних і культурних цінностей.	Пункт 10 Порядку проведення евакуації [...] (постанова КМУ від 30 жовтня 2013 № 841)
38.	Розпорядчий акт про створення тимчасових органів з евакуації	Пункт 20 Порядку проведення евакуації [...] (постанова КМУ від 30 жовтня 2013 № 841)
Документи з питань радіаційного і хімічного захисту		
39.	План реагування на радіаційні аварії	Пункт 3.1 Плану реагування на радіаційні аварії (спільний наказ Держатомрегулювання та МНС від 17.05.2004 № 87/211)
40.	Режими радіаційного захисту населення	Пункт 3 частини першої статті 35 Кодексу цивільного захисту України
Документи з питань медичного та біологічного захисту		
41.	Розпорядчий акт про створення надзвичайної протиепізоотичної комісії та затвердження її персонального складу	Постанова КМУ від 21 листопада 2007 р. № 1350 «Про затвердження Положення про Державну надзвичайну протиепізоотичну комісію при Кабінеті Міністрів України та типових положень про місцеві державні надзвичайні протиепізоотичні комісії»
Документи з підготовки органів управління та навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях		
42.	Організаційно-методичні вказівки з підготовки населення до дій у надзвичайних ситуаціях	Пункт 1 частини другої статті 39 Кодексу цивільного захисту України
43.	План-графік проведення практичної підготовки осіб керівного складу і фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів	Пункт 2 розділу II Положення про організацію навчального процесу з функціонального навчання (наказ МВС від 21.10.2014 № 1112)

	цивільного захисту на підприємствах, в установах, організаціях	
44.	Заявка на функціональне навчання (підвищення кваліфікації цільового призначення) керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту	Пункт 4 розділу II Положення про організацію навчального процесу з функціонального навчання (наказ МВС від 21.10.2014 № 1112)
Документи з питань створення та використання матеріальних резервів		
45.	Номенклатура та обсяги матеріального резерву для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій	Пункт 4 Порядку створення та використання матеріальних резервів для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій (постанова КМУ від 30 вересня 2015 № 775)
46.	Рішення про визначення місць розміщення матеріальних резервів	Пункт 6 Порядку створення та використання матеріальних резервів для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій (постанова КМУ від 30 вересня 2015 № 775)
47.	Річні графіки створення та накопичення матеріальних резервів	Пункт 11 Порядку створення та використання матеріальних резервів для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій (постанова КМУ від 30 вересня 2015 № 775)
Документи з питань техногенної безпеки		
48.	Карти-схеми земельних ділянок та водного простору, придатних для організації пляжів, пунктів прокату плаваючих засобів, водних атракціонів, місць для занять водними видами спорту, любительського і спортивного рибальства	Пункт 1.8 Правил охорони життя людей на водних об'єктах України (наказ МНС від 03.12.2001 № 272)
49.	Журнал обліку місць масового відпочинку	Пункт 5 Порядку обліку місць масового відпочинку населення на водних об'єктах (постанова КМУ від 6 березня 2002 № 264)
Документи з питань пожежо-рятувальних робіт		
50.	План залучення сил та засобів	Пункт 8 розділу IV Порядку організації внутрішньої, гарнізонної та караульної служб в органах [...] (наказ МВС від 07.10.2014 № 1032)
51.	Рішення районної ради щодо порядку організації пожежогасіння у районі та залучення сил і засобів для ліквідації пожеж та їх наслідків	Пункт 3.3 Методичних рекомендацій щодо порядку організації гасіння пожеж в населених пунктах у сільській місцевості (наказ МНС України від 20.09.2010 № 798)

ВАРІАНТИ
організаційно-розпорядчих документів щодо утворення
ланки об'єднаної територіальної громади територіальної
підсистеми
єдиної державної системи цивільного захисту

1. Рішення про організацію цивільного захисту в
об'єднаній територіальній громаді

міська/сільська/селищна рада

РІШЕННЯ

_____ № _____

Про організацію цивільного захисту

в _____

об'єднаній територіальній громаді

З метою реалізації повноважень, визначених частиною другою статті 19 Кодексу цивільного захисту України, організації та забезпечення функціонування ланки територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту _____

об'єднаної територіальної громади, визначення складу органів управління та сил цивільного захисту:

1. Визначити, що основною метою організації цивільного захисту в _____ об'єднаній територіальній громаді є забезпечення цивільного захисту на території громади.

2. Визначити, що основними завданнями органів управління та сил цивільного захисту об'єднаної територіальної громади є:

забезпечення готовності органів управління цивільного захисту, підпорядкованих їм сил і засобів до дій, спрямованих на запобігання і реагування на надзвичайні ситуації;

забезпечення реалізації заходів щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій;

навчання населення щодо поведінки та дій у разі виникнення надзвичайної ситуації;

виконання програм, спрямованих на запобігання надзвичайним ситуаціям, забезпечення сталого функціонування комунальних підприємств, установ та організацій, зменшення можливих матеріальних втрат;

опрацювання інформації про надзвичайні ситуації, видання інформаційних матеріалів з питань захисту населення і територій від наслідків надзвичайних ситуацій;

прогнозування і оцінка соціально-економічних наслідків надзвичайних ситуацій, визначення на основі прогнозу потреби в силах, засобах, матеріальних та фінансових ресурсах;

створення, раціональне збереження і використання резерву матеріальних та фінансових ресурсів, необхідних для запобігання і реагування на надзвичайні ситуації;

оповіщення населення про загрозу та виникнення надзвичайних ситуацій;

своєчасне та достовірне інформування про фактичну обстановку і вжиті заходи;

захист населення у разі виникнення надзвичайних ситуацій; гасіння пожеж;

проведення рятувальних та інших невідкладних робіт щодо ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, організація життєзабезпечення постраждалого населення;

пом'якшення можливих наслідків надзвичайних ситуацій у разі їх виникнення;

здійснення заходів щодо соціального захисту постраждалого населення;

реалізація визначених законом прав у сфері захисту населення від наслідків надзвичайних ситуацій, зокрема осіб (чи їх сімей), що брали безпосередню участь у ліквідації цих ситуацій;

інші завдання, визначені законом.

3. Визначити структуру органів управління та сил цивільного захисту об'єднаної територіальної громади у складі:

3.1. Безпосереднє керівництво діяльністю об'єднаної територіальної громади з реалізації повноважень у сфері цивільного захисту здійснює голова.

3.2. Постійно діючими органами управління цивільного захисту, до повноважень яких належать питання організації та здійснення заходів цивільного захисту, є виконавчий комітет

ради об'єднаної територіальної громади та підрозділ з питань цивільного захисту, який утворюється у його складі.

3.3 Для координації діяльності органів та посадових осіб об'єднаної територіальної громади, пов'язаної з техногенно-екологічною безпекою, захистом населення і територій, запобіганням і реагуванням на надзвичайні ситуації утворити Комісію з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій об'єднаної територіальної громади (далі - Комісія з питань ТЕБ і НС).

Визначити, що головою Комісії з питань ТЕБ і НС є за посадою голова виконавчого органу _____ ради об'єднаної територіальної громади.

Забезпечення підготовки, скликання та проведення засідань, а також контролю за виконанням рішень Комісії з питань ТЕБ і НС, виконання функцій робочого органу цієї комісії покласти на підрозділ з питань цивільного захисту.

3.4 Основними завданнями сил цивільного захисту визначити:

проведення робіт та вжиття заходів щодо запобігання надзвичайним ситуаціям, захисту населення і територій від них;

проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт; гасіння пожеж;

проведення робіт щодо життєзабезпечення постраждалих;

надання екстреної медичної допомоги постраждалим у районі надзвичайної ситуації.

Для виконання цих завдань визначити склад сил цивільного захисту об'єднаної територіальної громади:

комунальні аварійно-рятувальні служби;

місцеві та добровільні пожежно-рятувальні підрозділи;

формування цивільного захисту суб'єктів господарювання, що належать до сфери їх управління;

добровільні формування цивільного захисту.

Секретарю _____ ради, керівнику підрозділу з питань цивільного захисту підготувати до розгляду в установленому порядку пропозиції щодо утворення комунальних аварійно-рятувальних служб та пожежно-рятувальних підрозділів.

3.5. Для безпосереднього управління аварійно-рятувальними та іншими невідкладними роботами у разі

виникнення надзвичайної ситуації об'єктового рівня керівником робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації визначити керівника або одного із керівників суб'єкта господарювання відповідно до затвердженого розподілу обов'язків, (пункт 6 частини другої статті 75 Кодексу ЦЗ).

3.6. Визначити, що безпосередню організацію і координацію аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, у разі її виникнення, здійснює штаб з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, який є робочим органом керівника робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації.

До складу штабу з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації входять працівники підрозділу з питань цивільного захисту, інших структурних підрозділів виконавчого органу _____ ради, керівники аварійно-рятувальних служб та пожежно-рятувальних підрозділів, що беруть участь у ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, представники установ та організацій (за погодженням з їх керівниками).

Штабу з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації у своїй діяльності керуватись наказом Міністерства внутрішніх справ України від 26.12.2014 № 1406 "Про затвердження Положення про штаб з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації та Видів оперативно-технічної і звітної документації штабу з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації".

3.7. Для планування, підготовки та проведення евакуації членів територіальної громади утворити Комісію з питань евакуації.

Встановити, що Комісія з питань евакуації відповідає за планування евакуації, підготовку населення до здійснення заходів з евакуації, підготовку органів з евакуації до виконання завдань, здійснення контролю за підготовкою проведення евакуації, приймання і розміщення евакуйованого населення, матеріальних і культурних цінностей.

Визначити, що головою Комісії з питань евакуації є за посадою заступник голови виконавчого органу _____ ради об'єднаної територіальної громади.

Голові Комісії з питань евакуації у місячний термін підготувати та подати на затвердження Посадовий склад та

Положення про зазначену Комісію, а також пропозиції щодо утворення інших тимчасових органів з евакуації.

4. Керівнику підрозділу з питань цивільного захисту:

підготувати до розгляду в установленому порядку пропозиції щодо створення, обладнання та забезпечення функціонування консультаційних пунктів з питань цивільного захисту при житлово-експлуатаційних організаціях;

спланувати навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту.

На підставі визначеної потреби у навчанні забезпечити направлення до навчально-методичного центру сфери цивільного захисту відповідних заявок.

Контроль за виконанням цього розпорядження залишаю за собою.

Міський/Сільський/Селищний Голова _____

2. Рішення про функціонування ланки об'єднаної громади територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту

_____ міська/сільська/селищна рада

РІШЕННЯ

№ _____

Про затвердження Положення про _____ ланку територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту

З метою реалізації заходів цивільного захисту, визначення складу органів управління та сил цивільного захисту, планування їх діяльності щодо ефективності захисту населення і території у разі загрози виникнення або при виникненні надзвичайних ситуацій, порядку виконання завдань за організації взаємодії між органами управління та силами цивільного захисту, відповідно до пункту 3 та 4 статті 10 Кодексу цивільного захисту, постанови Кабінету Міністрів України від 09.01.2014 № 11 «Положення про єдину державну систему цивільного захисту», керуючись пунктом 3 статті 36 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виконавчий комітет _____ міської (селищної, сільської) ради

ВИРІШИВ

1. Затвердити Положення про _____ ланку територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту (додається).

2. Структурним підрозділам виконавчого комітету _____ міської (селищної, сільської) ради ті підпорядкованим комунальним підприємствам (установам) забезпечити реалізацію Положення, затвердженого цим рішенням.

3. Контроль за виконанням даного рішення покласти на заступника голови відповідно до розподілу обов'язків.

Міський/Сільський/Селищний Голова _____

Додаток
до рішення виконавчого
комітету _____ ради
від _____ № _____

ПОЛОЖЕННЯ

про _____ ланку територіальної підсистеми єдиної
державної системи цивільного захисту

1. Загальна частина.

1.1. Положення про _____ ланку територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту (далі - Ланка) регулює питання здійснення заходів цивільного захисту в об'єднаній територіальній громаді, визначає склад органів управління та сил цивільного захисту, планування діяльності Ланки, порядок виконання нею завдань та організації взаємодії.

1.2. Основною метою створення і функціонування Ланки є здійснення заходів щодо захисту населення і територій району від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру у мирний час та в особливий період.

1.3. Ланка виконує завдання, які визначені Кодексом цивільного захисту України, постановою Кабінету Міністрів України від 09.01.2014 № 11 «Про затвердження Положення про ЄДС ЦЗ» та цим Положенням.

2. Керівництво та загальна структура _____ Ланки.

2.1. Керівництво _____ Ланкою здійснює голова об'єднаної територіальної громади.

2.2. Ланка має два рівні: місцевий та об'єктовий.

3. Органи управління та сили цивільного захисту.

3.1. У складі Ланки функціонують постійно діючі органи управління цивільного захисту, координаційні органи, сили цивільного захисту Ланки і функціональних підсистем.

3.2. Постійно діючими органами управління цивільного захисту, до повноважень яких належать питання організації та здійснення заходів цивільного захисту, є:

на місцевому рівні – виконавчий комітет міської (селищної, сільської) ради, структурний підрозділ з питань цивільного захисту, підрозділ територіального органу ДСНС України у Одеській області (у разі наявності);

на об'єктовому рівні – органи управління (керівники) підприємств, установ та організацій усіх форм власності, а також підрозділи (посадові особи) з питань цивільного захисту, які утворюються (призначаються) відповідно до чинного законодавства.

3.3. Координаційними органами є:

на місцевому рівні – комісія з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій об'єднаної територіальної громади;

на об'єктовому рівні – комісії з питань надзвичайних ситуацій підприємств, установ та організацій усіх форм власності.

Діяльність зазначених комісій проводиться відповідно до положень про них.

Для координації робіт з ліквідації наслідків конкретної надзвичайної ситуації на місцевому та об'єктовому рівні, у разі потреби, створюються спеціальні комісії з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, діяльність яких проводиться відповідно до Положень про такі комісії.

3.4. Для забезпечення діяльності у режимі повсякденного функціонування органами управління та сили цивільного захисту, координації їх дій, здійснення цілодобового чергування та забезпечення функціонування системи збору, оброблення, узагальнення та аналізу інформації про обстановку в районах виникнення надзвичайних ситуацій функціонують:

1) на місцевому рівні – оперативно-чергові (чергові, диспетчерські) служби територіальних органів центральних органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій усіх форм власності (у разі їх створення);

2) на об'єктовому рівні – чергові (диспетчерські) служби підприємств, установ та організацій усіх форм власності (у разі їх створення).

3.5. Для забезпечення сталого управління суб'єктами забезпечення цивільного захисту та виконання функцій, передбачених на особливий період, відповідно до ст. 72 Кодексу цивільного захисту України використовується державна система пунктів управління.

3.6. До складу сил цивільного захисту функціональних підсистем входять:

спеціалізовані професійні аварійно-рятувальні служби _____;
 об'єктові аварійно-рятувальні служби _____;
 об'єктові формування цивільного захисту _____;
 галузеві та об'єктові спеціалізовані служби цивільного захисту _____;
 державний пожежно-рятувальний підрозділ _____;
 добровільні формування цивільного захисту _____;

3.7. До складу сил цивільного захисту Ланки входять:
 комунальні, об'єктові аварійно-рятувальні служби та аварійно-рятувальні служби громадських організацій _____;
 об'єктові та територіальні формування цивільного захисту _____;
 територіальні та об'єктові спеціалізовані служби цивільного захисту _____;
 місцевий пожежно-рятувальний підрозділ _____;
 добровільні формування цивільного захисту _____;

4. Режими функціонування.

4.1. Залежно від масштабів і особливостей надзвичайної ситуації, що прогнозується або виникла на території об'єднаної територіальної громади, встановлюється один із таких режимів функціонування Ланки:

повсякденного функціонування;
 підвищеної готовності;
 надзвичайної ситуації;
 надзвичайного стану.

4.2. Режим повсякденного функціонування Ланки встановлюється за умов нормальної виробничо-промислової, радіаційної, хімічної, біологічної (у тому числі бактеріологічної), сейсмічної, гідрогеологічної та гідрометеорологічної обстановки, за відсутності епідемій, епізоотії, епіфітотії.

4.3. Підставами для тимчасового введення для Ланки режиму підвищеної готовності є – загроза виникнення надзвичайної ситуації місцевого рівня.

4.4. Підставами для тимчасового введення для Ланки режиму надзвичайної ситуації є – виникнення надзвичайної ситуації місцевого рівня.

4.5. Режими підвищеної готовності та надзвичайної ситуації вводиться рішенням голови об'єднаної територіальної громади.

4.6. У період дії надзвичайного стану Ланка функціонує відповідно до вимог Кодексу цивільного захисту України та з урахуванням особливостей, що визначаються Законом України «Про правовий режим надзвичайного стану» та іншими нормативно-правовими актами.

4.7. В особливий період Ланка функціонує з урахуванням особливостей, що визначаються згідно з вимогами Законів України «Про правовий режим надзвичайного стану», «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» та інших нормативно-правових актів.

5. Планування діяльності Ланки.

5.1. Для організації діяльності Ланки за рішенням голови об'єднаної територіальної громади розробляється план основних заходів цивільного захисту на відповідний рік.

5.2. Для здійснення заходів щодо ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій підрозділом з питань цивільного захисту міської (селищної, сільської) ради у взаємодії з іншими підрозділами міської (селищної, сільської) ради, суб'єктами господарювання із чисельністю працюючого персоналу більш як 50 осіб розробляються плани реагування на надзвичайні ситуації.

5.3. З метою організації заходів щодо ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій на об'єктах підвищеної небезпеки розробляються плани локалізації і ліквідації наслідків аварій на таких об'єктах.

5.4. З метою організації взаємодії між органами управління та силами цивільного захисту Ланки під час ліквідації наслідків конкретних надзвичайних ситуацій зазначеними органами та силами відпрацьовуються плани такої взаємодії.

5.5. Організаційно-методичне керівництво плануванням діяльності Ланки здійснюється підрозділами територіальних органів ДСНС України в _____ області.

6. Моніторинг і прогнозування надзвичайних ситуацій.

6.1. З метою забезпечення здійснення заходів у Ланці щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій проводяться постійний моніторинг і прогнозування таких ситуацій.

6.2. В об'єднаній територіальній громаді функціонує мережа спостережного і лабораторного контролю, яка створена на базі лабораторій об'єктових та відомчих закладів, розташованих на території об'єднаної територіальної громади.

7. Оповіщення та інформування про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій.

7.1. Організація оповіщення про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій здійснюється відповідно органами місцевої влади, керівниками об'єктів господарської діяльності.

7.2. Оповіщення про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій полягає у своєчасному доведенні відповідної інформації до органів управління цивільного захисту, сил цивільного захисту, суб'єктів господарювання, що належать до Ланки, та населення і забезпечується шляхом використання автоматизованої системи оповіщення цивільного захисту, локальних та об'єктових систем оповіщення.

7.3. Оповіщення на приведення системи цивільного захисту у вищі ступеня готовності органів правління, спеціалізованих служб цивільного захисту здійснюється черговою службою підрозділу цивільного захисту обласної державної адміністрації.

7.4. Підрозділ з питань цивільного захисту, відповідно до Положення про порядок інформаційної взаємодії в межах територіальної підсистеми Урядової інформаційно-аналітичної системи з питань надзвичайних ситуацій, забезпечує збір та аналіз інформації про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій, розвиток, хід ліквідації їх наслідків та надання населенню через засоби масової інформації оперативної інформації щодо захисту від надзвичайних ситуацій.

8. Реагування на надзвичайні ситуації та ліквідація їх наслідків.

8.1. Для координації робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, залучення сил і засобів цивільного захисту Ланки та функціональних підсистем ЄДС ЦЗ створені

комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій. У разі потреби, за рішенням голови, утворюється спеціальна комісія з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації.

8.2. Для безпосередньої організації робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації та керівництва залученими органами управління, силами і службами підприємств, установ та організацій об'єднаної територіальної громади призначається керівник з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації.

8.3. Залежно від рівня надзвичайної ситуації керівником робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації призначається один із заступників голови, а у разі невідкладних дій – керівник суб'єкту господарювання.

8.4. До прибуття керівника робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації його обов'язки виконує керівник підрозділу (служби, формування) сил цивільного захисту або оперативної групи (представник центру управління в надзвичайних ситуаціях), який прибув до зони надзвичайної ситуації першим.

8.5. Для безпосередньої організації і координації аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації утворюється штаб з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, який є робочим органом керівника робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації.

8.6. У разі виникнення надзвичайної ситуації рятувальні підрозділи територіального органу ДСНС України в _____ області, які розташовані в об'єднаній територіальній громаді, надають допомогу в забезпеченні роботи штабу з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації.

8.7. Залучення сил цивільного захисту до ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій здійснюється органами управління, яким підпорядковані такі сили відповідно до планів реагування на надзвичайні ситуації.

8.8. До робіт із запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та ліквідації їх наслідків можуть залучатися на добровільних або договірних засадах громадські об'єднання за наявності в учасників, які залучаються до таких робіт, відповідного рівня підготовки у порядку, визначеному

керівництвом такого об'єднання або керівником робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації.

8.9. Сили цивільного захисту, крім добровільних формувань цивільного захисту, укомплектовуються персоналом (кадрами) та забезпечуються засобами цивільного захисту з урахуванням необхідності проведення робіт у автономному режимі протягом не менше трьох діб за рахунок суб'єктів господарювання об'єднаної територіальної громади, які їх створюють.

9. Взаємодія органів управління та сил цивільного захисту.

9.1. З метою своєчасного запобігання і ефективного реагування на надзвичайні ситуації організовується взаємодія з питань:

визначення органів управління, які безпосередньо залучаються до ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, склад і кількість сил (засобів) реагування на них;

погодження порядку здійснення спільних дій сил цивільного захисту під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій з визначенням основних завдань, місця, часу і способів їх виконання;

організації управління спільними діями органів управління та сил цивільного захисту під час виконання завдань за призначенням;

всебічного забезпечення спільних заходів, що здійснюватимуться органами управління та підпорядкованими їм силами цивільного захисту, в тому числі взаємного надання допомоги транспортними, інженерними, матеріальними, технічними та іншими засобами.

9.2. Залежно від обставин, масштабу, характеру та можливого розвитку надзвичайної ситуації взаємодія організовується на місцевому та об'єктовому рівнях – між виконавчими органами міської (селищної, сільської) ради, їх силами, а також суб'єктами господарювання.

9.3. З метою запобігання виникненню надзвичайних ситуацій, мінімізації їх можливих наслідків, організації узгодженого реагування сил цивільного захисту на небезпечні події та надзвичайні ситуації між оперативно-черговими (черговими, диспетчерськими) службами органів виконавчої влади всіх рівнів, підприємств, установ та організацій (у разі їх

утворення) і оперативно-черговими службами територіального органу ДСНС в _____ області організовується обмін інформацією про загрозу або виникнення надзвичайної ситуації та хід ліквідації її наслідків у сфері відповідальності відповідної чергової служби.

9.4. Взаємодія під час здійснення заходів щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та/або ліквідації їх наслідків організовується через спеціально призначені оперативні групи або представників, які залучаються до здійснення таких заходів. Повноваження зазначених оперативних груп або представників визначаються керівниками Ланки та відповідними територіальними органами центральних органів виконавчої влади.

10. Забезпечення фінансування Ланки.

10.1. Забезпечення фінансування Ланки здійснюється за рахунок коштів місцевих бюджетів, коштів суб'єктів господарювання, інших не заборонених законодавством джерел.

10.2. Фінансування робіт із запобігання та ліквідації надзвичайних ситуацій здійснюється у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

3. Рішення про комісію з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій об'єднаної територіальної громади.

міська/сільська/селищна рада

РІШЕННЯ

№ _____

Про комісію з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій об'єднаної територіальної громади

З метою вдосконалення роботи комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій об'єднаної територіальної громади, на виконання вимог Типового положення про регіональну та місцеву комісію з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.06.2015 № 409, керуючись частиною шостою статті 59 Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”, виконавчий комітет ради об'єднаної територіальної громади.

ВИРІШИВ:

1. Затвердити:

Положення про комісію з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій об'єднаної територіальної громади (додаток 1).

Посадовий склад комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій об'єднаної територіальної громади (додаток 2).

2. Контроль за виконанням даного рішення покласти на першого заступника голови об'єднаної територіальної громади.

Міський/Сільський/Селищний Голова _____

Додаток 1
до рішення виконавчого
комітету _____ ради
від _____ № _____

ПОЛОЖЕННЯ
про комісію з питань техногенно-екологічної безпеки і
надзвичайних ситуацій
об'єднаної територіальної громади

Комісія з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій об'єднаної територіальної громади (далі - Комісія) утворюється виконавчим комітетом ради об'єднаної територіальної громади для координації діяльності місцевих органів влади, підприємств, установ та організацій, пов'язаної із забезпеченням техногенно-екологічної безпеки, захисту населення і територій від наслідків надзвичайних ситуацій, запобігання виникненню надзвичайних ситуацій і реагування на них.

Комісія у своїй діяльності керується Конституцією і законами України, а також указами Президента України і постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, рішеннями Державної і регіональної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій та цим Положенням.

Основними завданнями Комісії на території об'єднаної територіальної громади є:

координація діяльності, пов'язаної із:

функціонуванням ланки об'єднаної територіальної громади територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту (далі - Ланка ОТГ);

здійсненню оповіщення органів управління та сил цивільного захисту, а також населення про виникнення надзвичайної ситуації та інформування його про дії в умовах такої ситуації;

залученням сил цивільного захисту до проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, надання гуманітарної допомоги;

забезпеченням реалізації вимог техногенної та пожежної безпеки; навчанням населення діям у надзвичайній ситуації; визначенням меж зони надзвичайної ситуації;

здійсненням постійного прогнозування зони можливого поширення надзвичайної ситуації та масштабів можливих наслідків;

організацією робіт із локалізації і ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, залучення для цього необхідних сил і засобів цивільного захисту;

організацією та здійсненням:

заходів щодо життєзабезпечення населення, що постраждало внаслідок надзвичайної ситуації;

заходів з евакуації (у разі потреби);

радіаційного, хімічного, біологічного та медичного захисту населення і територій від наслідків надзвичайної ситуації;

вжиттям заходів по забезпеченню готовності Ланки ОТГ територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту (далі - ЄДС ЦЗ) до дій в умовах надзвичайної ситуації та в особливий період;

здійсненням безперервного контролю за розвитком надзвичайної ситуації та обстановкою на аварійних об'єктах і прилеглих до них територіях;

інформуванням органів управління цивільного захисту та населення про розвиток надзвичайної ситуації та заходи, що здійснюються;

забезпеченням:

живучості об'єктів економіки та державного управління під час реагування на надзвичайну ситуацію;

стабільного функціонування об'єктів життєдіяльності під час виникнення надзвичайної ситуації, злагодженої роботи підприємств, установ та організацій для забезпечення сталої і безперебійної роботи об'єктів;

безпеки та сталої роботи транспортної інфраструктури, послуг поштового зв'язку та всіх видів електричного зв'язку; санітарного та епідемічного благополуччя населення;

організацією та керівництвом за проведенням робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій місцевого рівня;

встановленням кількісних та якісних показників виведення з ладу транспортних засобів, промислових, громадських і

житлових будинків та споруд, комунальних і енергетичних мереж, засобів зв'язку, магістральних газо-, нафто- або інших трубопроводів, залізничних вузлів, портів, мостів, шляхопроводів тощо.

Визначення шляхів та способів вирішення проблемних питань, що виникають під час:

функціонування Ланки ОТГ територіальної підсистеми ЄДС ЦЗ;

здійснення заходів:

по соціальному захисту населення, що постраждало внаслідок надзвичайної ситуації;

по медичному та біологічному захисту населення у разі виникнення надзвичайної ситуації;

порушення умов належного функціонування об'єктів життєдіяльності населення, національної безпеки і оборони, енергетики, фінансів, соціального захисту, охорони здоров'я та навколишнього природного середовища.

Комісія відповідно до покладених на неї завдань:

у режимі повсякденної діяльності:

здійснює координацію діяльності щодо розроблення і виконання цільових і науково-технічних програм, здійснення заходів у сфері цивільного захисту та техногенно-екологічної безпеки;

здійснює заходи по забезпеченню захисту населення, сталого функціонування господарських об'єктів, зменшення можливих матеріальних втрат та збереження національної культурної спадщини, у разі виникнення надзвичайної ситуації;

бере участь у розгляді питань щодо утворення або припинення діяльності підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності, що використовують небезпечні технології;

сприяє проведенню гідрометеорологічних спостережень і прогнозів, розвитку державної системи моніторингу навколишнього природного середовища, системи цивільного захисту, форм контролю за функціонуванням потенційно небезпечних об'єктів;

координує здійснення заходів по профілактиці та локалізації інфекційних захворювань, а також запобігання виникненню випадків масових харчових отруєнь населення;

у режимі підвищеної готовності:

здійснює заходи щодо активізації роботи з проведення спостереження та контролю за станом навколишнього природного середовища, перебігом епідемій і спалахами інфекційних захворювань, масовими харчовими отруєннями населення, обставинкою на потенційно небезпечних об'єктах і прилеглих до них територіях, прогнозування можливості виникнення надзвичайної ситуації та її масштабів;

33

організовує розроблення плану комплексних заходів щодо захисту населення і територій у разі виникнення надзвичайної ситуації, забезпечення сталого функціонування господарських об'єктів;

забезпечує координацію заходів щодо запобігання виникненню надзвичайної ситуації місцевого рівня;

готує пропозиції щодо визначення джерел і порядку фінансування заходів реагування на надзвичайну ситуацію;

координує заходи щодо створення резерву засобів індивідуального захисту та матеріальних резервів для запобігання виникненню надзвичайної ситуації та ліквідації її наслідків, визначає обсяги і порядок використання таких резервів;

забезпечує стабільне виробництво, передачу, постачання і використання енергоносіїв у разі виникнення надзвичайної ситуації підприємствами, установами та організаціями паливно-енергетичного комплексу;

у режимі надзвичайної ситуації:

забезпечує координацію, організацію робіт та взаємодію органів управління, сил та засобів цивільного захисту Ланки ОТГ територіальної підсистеми ЄДС ЦЗ, а також громадських організацій щодо надання допомоги населенню, що постраждало внаслідок надзвичайної ситуації;

організовує роботу з локалізації або ліквідації надзвичайної ситуації місцевого рівня;

залучає до виконання робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації необхідні рятувальні, транспортні, будівельні, медичні та інші формування з використанням наявних матеріально-технічних, продовольчих та інших ресурсів і запасів;

вживає заходів, необхідних для проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт у небезпечних районах;

забезпечує здійснення заходів щодо соціального захисту населення, що постраждало внаслідок виникнення надзвичайної ситуації;

встановлює межі зони, на якій виникла надзвичайна ситуація, та організовує визначення розміру шкоди, заподіяної суб'єктам господарювання і населенню внаслідок виникнення надзвичайної ситуації місцевого рівня;

організовує здійснення постійного контролю за станом навколишнього природного середовища на території, що зазнала впливу надзвичайної ситуації, обстановкою на аварійних об'єктах і прилеглих до них територій;

приймає рішення щодо попередньої класифікації надзвичайної ситуації за видом, класифікаційними ознаками та рівнем,

забезпечує своєчасне подання до територіального органу ДСНС України зазначених матеріалів;

вивчає обставини, що склалися, та подає виконавчому комітету ради об'єднаної територіальної громади інформацію про вжиті заходи, причини виникнення та результати ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, а також пропозиції щодо подальших дій із запобігання її розвитку;

у режимі надзвичайного стану:

забезпечує координацію, організацію робіт та взаємодію органів управління та сил цивільного захисту Ланки ОТГ територіальної підсистеми ЄДС ЦЗ з урахуванням особливостей, що визначаються згідно з вимогами законів України “Про правовий режим воєнного стану”, “Про правовий режим надзвичайного стану”, а також інших нормативно-правових актів;

здійснює заходи, необхідні для відвернення загрози та забезпечення безпеки і здоров'я громадян, забезпечення функціонування органів місцевого самоврядування.

Комісія має право:

залучати у разі потреби в установленому законодавством порядку до робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації місцевого рівня сили і засоби цивільного захисту Ланки ОТГ територіальної підсистеми ЄДС ЦЗ;

заслуховувати інформацію керівників підприємств, установ та організацій, розташованих в межах адміністративної території ради об'єднаної територіальної громади, з питань, що належать до їх компетенції, і давати їм відповідні доручення;

одержувати від територіальних органів центральних органів виконавчої влади, місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій, розташованих на території ради об'єднаної територіальної громади, матеріали і документи, необхідні для вирішення питань, що належать до її компетенції;

залучати до участі у своїй роботі представників територіальних органів центральних органів виконавчої влади, місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій, розташованих на території ради об'єднаної територіальної громади (за погодженням з їх керівниками);

розглядати матеріали розслідувань про причини виникнення і наслідки надзвичайної ситуації та вносити пропозиції щодо притягнення до адміністративної або кримінальної відповідальності посадових осіб, винних у її виникненні.

Посадовий склад Комісії затверджується виконавчим комітетом ради об'єднаної територіальної громади на основі пропозицій територіальних органів центральних органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, розташованих на території ради об'єднаної територіальної громади.

Персональний склад Комісії затверджується головою Комісії.

Голова Комісії організує її роботу за допомогою секретаріату.

Голова комісії має право:

залучати до роботи із запобігання виникненню надзвичайної ситуації або ліквідації її наслідків будь-які транспортні, рятувальні, відбудовні, медичні та інші сили і засоби цивільного захисту відповідно до законодавства;

приймати в межах повноважень Комісії рішення щодо реагування на надзвичайну ситуацію;

вносити пропозиції в межах законодавства щодо заохочення осіб, які зробили вагомий внесок у запобігання виникненню надзвичайної ситуації, ліквідацію її наслідків;

делегувати на період ліквідації наслідків надзвичайної ситуації свої повноваження заступникам голови Комісії.

Робочим органом Комісії (секретаріатом), що забезпечує підготовку, скликання та проведення засідань, а також контроль за виконанням її рішень, є підрозділ з питань цивільного захисту ради об'єднаної територіальної громади

Комісія проводить засідання на постійній основі.

Рішення Комісії приймаються колегіально більш як двома третинами складу Комісії. Член Комісії, який не підтримує пропозиції та рекомендації, прийняті Комісією, може викласти у письмовій формі свою особисту думку, що додається до протоколу засідання.

Рішення Комісії оформляється протоколом, який підписується головою та секретарем Комісії.

Рішення Комісії, прийняті у межах її повноважень, є обов'язковими для виконання підприємствами, установами та організаціями, розташованими на території об'єднаної територіальної громади.

За членами Комісії на час виконання завдань зберігається заробітна плата за основним місцем роботи відповідно до чинного законодавства.

Організація побутового забезпечення членів Комісії, а також забезпечення їх спеціальним одягом, засобами індивідуального захисту під час роботи в зоні надзвичайної ситуації покладається на відповідні виконавчі органи ради об'єднаної територіальної громади.

Комісія має бланк із зображенням Державного Герба України і своїм найменуванням.

Додаток 2
до рішення виконавчого
комітету _____ ради
від _____ № _____

ПОСАДОВИЙ СКЛАД

комісії з питань техногенно-екологічної безпеки
і надзвичайних ситуацій об'єднаної територіальної громади

Голова комісії - голова об'єднаної територіальної громади.

Перший заступник голови комісії - перший заступник
голови об'єднаної територіальної громади.

Заступник голови комісії - заступник голови об'єднаної
територіальної громади (який, згідно з розподілом обов'язків,
координує діяльність галузі житлово-комунального
господарства).

Секретар комісії - керівник підрозділу з питань цивільного
захисту ради об'єднаної територіальної громади.

ЧЛЕНИ КОМІСІЇ:

Керівник місцевого пожежно-рятувального
підрозділу _____ об'єднаної територіальної громади.

Головний лікар медичного закладу
_____ (за згодою).

Керівник підрозділу бюджету і фінансів ради об'єднаної
територіальної громади.

Керівник підрозділу житлово-комунального господарства
ради об'єднаної територіальної громади.

Керівник підрозділу містобудування та архітектури
департаменту землекористування ради об'єднаної
територіальної громади.

Керівник поліції управління НП України
у _____ області (за згодою).

Керівник метеостанції обласного центру з гідрометеорології
_____ (за
згодою).

Керівник підрозділу екології Державної екологічної інспекції у _____ області (за згодою).

Керівник центру телекомунікацій № _____ філії публічного акціонерного товариства “Укртелеком” (за згодою).

Керівники комунальних підприємств об’єднаної територіальної громади.

4. Рішення про структурний підрозділ з питань цивільного захисту об'єднаної територіальної громади

міська/сільська/селищна рада

РІШЕННЯ

№ _____

Про затвердження Положення
про підрозділ з питань цивільного захисту
_____ ради об'єднаної
територіальної громади

Відповідно до частини четвертої статті 54 Закону України
“Про місцеве самоврядування в Україні” рада об'єднаної
територіальної громади

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Положення про підрозділ з питань цивільного захисту ради об'єднаної територіальної громади, що додається.
2. Дане рішення вступає в силу з _____
3. Контроль за виконанням рішення покласти на постійну комісію ради об'єднаної територіальної громади з питань _____

Міський/Сільський/Селищний Голова _____

Додаток
до рішення виконавчого
комітету _____ ради
від _____ № _____

ПОЛОЖЕННЯ

про підрозділ з питань цивільного захисту _____ ради об'єднаної територіальної громади

1. Загальні положення:

1.1. Підрозділ (департамент, управління, відділ, відділення або сектор) з питань цивільного захисту _____ ради об'єднаної територіальної громади (далі - підрозділ) є структурним підрозділом виконавчого комітету _____ ради об'єднаної територіальної громади, який забезпечує роботу щодо вирішення питань у сфері цивільного захисту.

1.2. Підрозділ є підзвітним і підконтрольним раді об'єднаної територіальної громади, підпорядкованим виконавчому комітету ради об'єднаної територіальної громади, голові та першому заступнику голови.

Підрозділ забезпечує виконання повноваження виконавчого органу ради об'єднаної територіальної громади, покладених на нього у встановленому порядку.

1.3. Підрозділ у своїй роботі керується Конституцією і законами України, актами Президента України і Кабінету Міністрів України, рішеннями ради об'єднаної територіальної громади та її виконавчого комітету, розпорядженнями голови та цим Положенням.

2. Основним завданням підрозділу є:

1) здійснення функцій постійно діючого органу управління цивільного захисту ланки об'єднаної територіальної громади (далі - Ланка ОТГ) територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту (далі - ЄДС ЦЗ);

2) забезпечення підготовки, скликання та проведення засідань, а також контролю за виконанням рішень комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних

ситуацій, здійснення функцій робочого органу (секретаріату) такої комісії;

3) забезпечення готовності органів управління та сил цивільного захисту ланки Ланка ОТГ територіальної підсистеми ЄДС ЦЗ до дій за призначенням;

4) розроблення та подання на затвердження планів діяльності Ланки ОТГ територіальної підсистеми ЄДС ЦЗ, інших планів у сфері цивільного захисту, здійснення контролю за їх виконанням;

5) розроблення проектів місцевих програм у сфері цивільного захисту, зокрема спрямованих на захист населення і територій від надзвичайних ситуацій та запобігання їх виникненню, зменшення можливих втрат, надання цих програм у встановленому порядку на затвердження, забезпечення моніторингу їх реалізації;

6) організація та проведення моніторингу надзвичайних ситуацій, здійснення прогнозування імовірності їх виникнення та визначення показників ризику;

7) забезпечення створення і належного функціонування місцевих систем оповіщення цивільного захисту;

8) забезпечення здійснення оповіщення та інформування населення про загрозу і виникнення надзвичайних ситуацій, у тому числі в доступній для осіб з вадами зору та слуху формі;

9) підготовка пропозицій щодо утворення комунальних аварійно-рятувальних служб, здійснення контролю за їх готовністю до дій за призначенням;

10) здійснення методичного керівництва щодо утворення та функціонування територіальних спеціалізованих служб цивільного захисту та територіальних формувань цивільного захисту, здійснення контролю за їх готовністю до дій за призначенням;

11) надання методичної допомоги органам з евакуації щодо організації проведення евакуації та підготовки районів для розміщення евакуйованого населення і його життєзабезпечення, а також зберігання матеріальних і культурних цінностей;

12) організація навчання з питань цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки посадових осіб місцевих державних адміністрацій, суб'єктів господарювання, що належать до сфери їх управління, керівників та їх заступників,

здійснення підготовки населення до дій у надзвичайних ситуаціях;

13) організація підготовки сил цивільного захисту Ланки ОТГ до дій за призначенням;

14) координація діяльності навчально-консультаційних пунктів, територіальних курсів, погодження робочих навчальних програм з функціонального навчання у сфері цивільного захисту;

15) здійснення контролю за проведенням практичної підготовки на підприємствах, в установах та організаціях шляхом узагальнення звітів про проведення спеціальних об'єктових навчань (тренувань) з питань цивільного захисту;

16) здійснення заходів радіаційного, хімічного, біологічного, медичного захисту населення та інженерного захисту території від наслідків надзвичайних ситуацій;

17) підготовка пропозицій щодо віднесення міст до груп цивільного захисту для подання їх до ДСНС України;

18) підготовка пропозицій щодо віднесення суб'єктів господарювання, що належать до сфери управління об'єднаної територіальної громади, що знаходяться у приватній власності, до категорії цивільного захисту та надання їх переліку на затвердження у встановленому порядку;

19) визначення потреби та організація завчасного накопичення і підтримання у постійній готовності засобів індивідуального захисту для населення, яке проживає у прогнозованих зонах хімічного забруднення і зонах спостереження суб'єктів господарювання радіаційної небезпеки I і II категорій, та формувань цивільного захисту, а також приладів дозиметричного і хімічного контролю та розвідки;

20) організація та здійснення заходів з питань створення, збереження і використання матеріальних резервів для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;

21) організація виконання вимог законодавства щодо створення, використання, утримання та реконструкції фонду захисних споруд цивільного захисту;

22) визначення потреби фонду захисних споруд цивільного захисту, планування та організація роботи з дообладнання або спорудження в особливий період підвальних та інших

заглиблених приміщень для укриття населення, організація його укриття;

23) підготовка рішень про подальше використання захисних споруд цивільного захисту державної та комунальної власності;

24) організація обліку фонду захисних споруд цивільного захисту;

25) організація проведення технічної інвентаризації захисних споруд цивільного захисту, виключення їх, за погодженням із ДСНС України, з фонду таких споруд;

26) надання на запити замовників вихідних даних та вимог до завдань на розробку розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту у складі містобудівної документації та участь у підготовці вихідних даних для розробки розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту у проектній документації;

27) підтримання у готовності пункту управління, забезпечення їх обладнання засобами управління, організація оперативно-чергової служби в цілодобовому режимі;

28) розроблення та вжиття заходів щодо забезпечення сталого функціонування суб'єктів господарювання, що продовжують свою діяльність в особливий період та належать до сфери управління ОТГ;

29) виконання, у межах визначених повноважень, функції з управління майном, що передано до сфери його управління;

30) у режимі підвищеної готовності:

забезпечує організацію оповіщення осіб органів управління та сил цивільного захисту Ланки ОТГ, а також населення про загрозу виникнення надзвичайної ситуації та інформування їх про дії у можливій зоні надзвичайної ситуації;

формує оперативні групи для виявлення причин погіршення обстановки та підготовки пропозицій щодо її нормалізації;

здійснює підготовку розпорядчих документів, спрямованих на посилення спостереження та контролю за гідрометеорологічною обстановкою, ситуацією на потенційно небезпечних об'єктах, території об'єкта підвищеної небезпеки та/або за його межами, території, на якій існує загроза виникнення геологічних та гідрогеологічних явищ і процесів, а також здійснює постійне прогнозування можливості виникнення надзвичайних ситуацій та їх масштабів;

організовує функціонування постів радіаційного і хімічного спостереження та розрахунково-аналітичних груп для здійснення спостереження за радіаційною і хімічною обстановкою при загрозі і виникненні надзвичайних ситуацій, пов'язаних з викидом (вилівом) у довкілля радіоактивних та небезпечних хімічних речовин;

уточнює (у разі потреби) плани реагування на надзвичайні ситуації, здійснює заходи щодо запобігання їх виникненню; уточнює та здійснює заходи щодо захисту населення і територій від можливих надзвичайних ситуацій;

бере участь у заходах із приведення у готовність наявних сил і засобів цивільного захисту, здійснює підготовку пропозицій щодо залучення у разі потреби додаткових сил і засобів;

31) у режимі надзвичайної ситуації:

забезпечує організацію оповіщення осіб органу управління та сил цивільного захисту Ланки ОТГ територіальної підсистеми ЄДС ЦЗ, а також населення про виникнення надзвичайної ситуації;

здійснює підготовку розпорядчих документів щодо переведення Ланки ОТГ територіальної підсистеми ЄДС ЦЗ у режим надзвичайної ситуації, про призначення керівника робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації та спеціальної комісії з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, у разі прийняття рішення про її утворення;

організовує роботи із визначення зони надзвичайної ситуації; здійснює постійне прогнозування зони можливого поширення надзвичайної ситуації та масштабів можливих наслідків;

організовує безперервний контроль за розвитком надзвичайної ситуації та обстановкою на аварійних об'єктах і прилеглих до них територіях;

забезпечує інформування органів управління цивільного захисту та населення про розвиток надзвичайної ситуації та заходи, що здійснюються;

бере участь в:

організації аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, керівництві проведенням відновлювальних робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;

організації заходів щодо життєзабезпечення постраждалого населення;

організації (у разі потреби) евакуаційних заходів;

організації радіаційного, хімічного, біологічного, інженерного та медичного захисту населення і територій від наслідків надзвичайної ситуації;

32) у режимі надзвичайного стану - виконує завдання відповідно до Закону України “Про правовий режим надзвичайного стану”;

33) здійснює інші повноваження у сфері цивільного захисту, визначені законом.

3. Права структурного підрозділу:

залучення до виконання окремих робіт, участі у вивченні окремих питань фахівців та спеціалістів (за погодженням з їх керівниками), представників інститутів громадянського суспільства;

одержання в установленому законодавством порядку інформацію, документів і матеріалів від місцевих органів влади, підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності та їх посадових осіб;

скликання наради для сприяння здійсненню покладених на структурний підрозділ завдань;

користування інформаційними базами даних державних органів, державною системою урядового зв'язку та іншими технічними засобами.

4. Підрозділ цивільного захисту взаємодіє з підрозділом територіального органу ДСНС України, іншими структурними підрозділами виконавчого комітету об'єднаної територіальної громади, а також підприємствами, установами, організаціями та іншими суб'єктами забезпечення цивільного захисту.

5. Рішення про комісію з питань евакуації об'єднаної територіальної громади.

міська/сільська/селищна рада

РІШЕННЯ

№ _____

Про комісію з питань
евакуації об'єднаної
територіальної громади

Керуючись Кодексом цивільного захисту України, постановою Кабінету Міністрів України від 30.10.2013 № 841 «Про затвердження Порядку проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій», відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», виконавчий комітет ради об'єднаної територіальної громади.

ВИРІШИВ:

1. Створити комісію з питань евакуації та затвердити її склад (додаток 1).
2. Затвердити Положення про комісію з питань евакуації об'єднаної територіальної громади (додаток 2).
3. Контроль за виконанням даного рішення покласти на першого заступника голови об'єднаної територіальної громади.

Міський/Сільський/Селищний Голова _____

Додаток 1
до рішення виконавчого
комітету _____ ради
від _____ № _____

СКЛАД

комісію з питань евакуації об'єднаної територіальної громади

Голова комісії	Перший заступник голови ОТГ
Секретар комісії	Завідувач підрозділу з питань цивільного захисту
Начальник групи	Керівник структурного підрозділу з соціальних питань виконавчого комітету ОТГ
Група обліку та розміщення евакуйованого населення у безпечному місці	
Помічник начальника групи з обліку евакуйованого населення	Спеціаліст структурного підрозділу з соціальних питань виконавчого комітету ОТГ
Помічник начальника групи з розміщення евакуйованого населення та транспортно-забезпечення	Спеціаліст юридичного структурного підрозділу виконавчого комітету ОТГ
Група забезпечення евакуаційних заходів	
Начальник групи	Керівник структурного підрозділу з питань житлово-комунального господарства виконавчого комітету ОТГ
Помічник начальника групи з оповіщення	Спеціаліст структурного підрозділу з інформаційної діяльності та зв'язків з громадськістю виконавчого комітету ОТГ
Помічник начальника групи з правового забезпечення	Спеціаліст юридичного структурного підрозділу виконавчого комітету ОТГ
Помічник начальника групи із забезпечення продовольством та товарами першої необхідності	Спеціаліст фінансово-економічного структурного підрозділу виконавчого комітету ОТГ
Помічник начальника групи з медичного забезпечення	Заступник головного лікаря центральної лікарні (за згодою)
Помічник начальника групи з матеріально-технічного забезпечення	Завідувач фінансово-економічного структурного підрозділу виконавчого комітету ОТГ

Додаток 2
до рішення виконавчого
комітету _____ ради
від _____ № _____

ПОЛОЖЕННЯ

про комісію з питань евакуації об'єднаної територіальної
громади

1. Комісія з питань евакуації об'єднаної територіальної громади (далі – комісія) є тимчасовим органом з евакуації, який відповідає за планування евакуації, підготовку населення до здійснення заходів з евакуації, підготовку органів з евакуації до виконання завдань, здійснення контролю за підготовкою проведення евакуації, приймання і розміщення евакуйованого населення, матеріальних і культурних цінностей.

3. Комісія у своїй діяльності керується Конституцією України, Кодексом цивільного захисту України та іншими законами України, постановами Верховної ради України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України та іншими нормативно-правовими актами з питань цивільного захисту і цим Положенням.

4. Основними завданнями комісії є:

1) планування, підготовка і проведення евакуації населення, приймання і розміщення евакуйованого населення, матеріальних і культурних цінностей;

2) надання пропозицій голові районної державної адміністрації для прийняття рішення щодо проведення евакуації населення, розміщення евакуйованого населення, матеріальних і культурних цінностей;

3) розроблення в установленому порядку плану евакуації населення та погодження його з органом, на території якого планується розміщення евакуйованого населення або його прийом з інших територій;

4) визначення та підготовка безпечних районів для розміщення евакуйованого населення або проведення прийому населення з інших територій, матеріальних та культурних цінностей;

5) надання рекомендацій щодо підготовки органів з евакуації до виконання завдань;

6) утворення у своєму складі оперативних груп, що розпочинають роботу з моменту прийняття рішення про проведення евакуації населення, матеріальних та культурних цінностей;

7) організація оповіщення непрацюючого населення, його евакуація та прибуття на збірні пункти, зокрема інвалідів з ураженням органів зору, слуху, опорно-рухового апарату, розумовою відсталістю, психічними розладами, за місцем проживання;

8) організація приймання евакуйованого населення та ведення його обліку, матеріальних та культурних цінностей;

9) здійснення контролю комісій з питань евакуації, утворених в органах місцевого самоврядування і об'єктах господарської діяльності, за розміщенням евакуйованого населення та організацією його життєзабезпечення;

10) організація інформаційного забезпечення евакуйованого населення;

11) здійснення інших функцій, передбачених чинним законодавством.

5. Комісія має право:

1) доводити в межах своєї компетенції до суб'єктів господарювання, що потраплять у зони можливих надзвичайних ситуацій, завдання з виконання евакуаційних заходів;

2) залучати до виконання евакуаційних заходів сили та засоби місцевих спеціалізованих служб ланки територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту та суб'єктів господарювання (підприємств, установ та організацій) незалежно від форм власності до дій за призначенням;

3) перевіряти стан готовності інших органів з евакуації і тих, що потрапляють у зони надзвичайних ситуацій, до виконання завдань;

4) отримувати від підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності й підпорядкування матеріали і документи, потрібні їй для планування та організації заходів з евакуації;

5) надавати в межах повноважень комісії пропозиції голові ОТГ для прийняття рішення щодо проведення

евакуаційних заходів у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій, а також матеріально-технічного, фінансового та інших видів забезпечення під час планування та проведення евакуаційних заходів;

б) заслуховувати керівників суб'єктів господарювання про хід виконання завдань щодо проведення і забезпечення заходів з евакуації на відповідній території.

6. Головою комісії є перший заступник голови об'єднаної територіальної громади.

Голова комісії вносить пропозиції щодо чисельного та персонального складу комісії, розподіляє та затверджує обов'язки посадових осіб комісії, визначає керівникам відповідних оперативних груп завдання щодо всебічного забезпечення евакуації, приймання і розміщення населення, матеріальних та культурних цінностей.

7. Голова комісії:

1) проводить засідання та керує діяльністю комісії, приймає рішення в межах її повноважень і несе відповідальність за виконання покладених на комісію завдань та прийнятих рішень;

2) підписує план евакуації населення;

3) уточнює завдання керівникам підпорядкованих органів з евакуації під час проведення евакуації;

4) може залучати до проведення евакуації будь-які транспортні засоби, сили та інші засоби місцевих спеціалізованих служб цивільного захисту ланки територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту;

5) у невідкладних випадках приймає рішення про покладання функцій збірних пунктів евакуації на оперативні групи.

8. Персональний склад комісії затверджується головою комісії.

9. Заступник голови комісії організовує роботу комісії в частині планування евакуації населення, забезпечує збір комісії та перевіряє їх готовність до евакуаційних заходів, координує діяльність оперативних груп, що входять до її складу, під час проведення евакуації організовує чергування членів комісії.

Виконує обов'язки голови комісії у разі його відсутності.

10. Секретар комісії підпорядковується голові комісії та його заступникові і несе відповідальність за:

своєчасне доведення до виконавців доручень голови комісії; збір та узагальнення інформації з питань евакуації, що надходить;

облік отриманих комісією протоколів;

оформлення, реєстрацію та зберігання протоколів комісії.

11. Комісія працює згідно з планом роботи, який затверджує її голова.

Засідання комісії проводяться за потребою.

Рішення комісії оформлюються протоколами, які підписуються її головою та секретарем комісії і є обов'язковими для розгляду комісіями з питань евакуації у відповідному органі місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями, розташованими на території району, в частині, що стосується їх діяльності.

12. Транспортне забезпечення членів комісії під час проведення евакуаційних заходів покладається на сектор розвитку інфраструктури та житлово-комунального господарства районної державної адміністрації.

13. Підготовка членів комісії здійснюється в навчально-методичному центрі цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Одеської області.

6. Рішення про укриття населення в захисних спорудах

міська/сільська/селищна рада

РІШЕННЯ

№ _____

Про укриття населення в захисних спорудах об'єднаної територіальної громади

На підставі пункту 3 статей 36 та 40 Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”, Кодексу цивільного захисту України та з метою забезпечення захисту населення виконавчий комітет ради об'єднаної територіальної громади

ВИРІШИВ:

1. Рекомендувати:

1) Керівникам підприємств, установ та організацій забезпечити, в разі виникнення надзвичайних ситуацій, можливість укриття працівників, членів їх сімей та населення будинків, розташованих на прилеглих до підприємств територіях, в захисних спорудах цивільного захисту, які знаходяться на балансоутриманні цих підприємств;

2) Керівникам підприємств, установ та організацій, які не мають захисних споруд, визначити та підготувати найпростіші укриття (підвальні, цокольні та інші заглиблені приміщення), при необхідності, укласти угоди з іншими підприємствами для укриття працюючого персоналу;

Відділу комунального господарства та будівництва ради об'єднаної територіальної громади, комунальному підприємству “Житлосервіс”, головам об'єднання співвласників багатоквартирних будинків, головам квартальних комітетів:

підготувати найпростіші укриття в житловому фонді для розміщення мешканців будинків; призначити відповідальних осіб за підвальні приміщення в багатоквартирних будинках;

визначити маршрути руху в укриття;

визначити найближчі укриття для захисту мешканців будинків, в яких підвальні приміщення відсутні або не пристосовані для укриття населення;

провести інформаційно-роз'яснювальну роботу серед населення щодо порядку дій у разі виникнення надзвичайних ситуацій, воєнних (бойових) дій або терористичних актів.

1. Підрозділу з питань цивільного захисту ради об'єднаної територіальної громади розпочати перевірки стану готовності до використання захисних споруд цивільного захисту та найпростіших укриттів.

2. Відділу з питань регіональної політики, підрозділу з питань цивільного захисту інформувати населення про адреси розташування захисних споруд цивільного захисту та найпростіших укриттів (підвальних, цокольних та інших заглиблених приміщень) об'єднаної територіальної громади.

3. Координацію роботи щодо виконання цього рішення покласти на підрозділ з питань цивільного захисту ради об'єднаної територіальної громади, контроль покласти на першого заступника голови об'єднаної територіальної громади.

Міський/Сільський/Селищний Голова _____